

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
 Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1983. március 22.

kül

k e d d

sk0001 4 230 mtik1003

tyihonov belgrádban

kopreda dezső, az mti tudósítója jelenti:

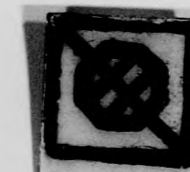
belgrád, 1983. március 22. /mti/ - kedden délelőtt magas szintű jugoszláv-szovjet tárgyalások kezdődnek belgrádban. nyikolaj tyihonov, a szovjetunió minisztertanácsának elnöke, aki hétfőn délután érkezett négynapos hivatalos baráti látogatásra jugoszláviába és milka planinc, a szövetségi végrehajtó tanács elnöke megtartja tárgyalásainak első fordulóját.

belgrádban a szovjet miniszterelnök látogatásától a kétoldalú, mindenekelelt a gazdasági kapcsolatok továbbfejlesztését várják, emlékeztetve arra, hogy ennek lehetséges területeire és irányaira vonatkozóan a legbiztosabb utjelzőt a két ország saját gazdaságfejlesztési elképzelései adják. a szovjetunió kiemelt élelmiszerprogramja és a fogyasztási cikkek gyártásának fokozott növelése, a másik oldalon pedig a jugoszláv gazdaságszilárdító programon belül elsőbbséget élvező energetikai és nyersanyagbázis fejlesztése az együttműködés szerteágazó formáit kínálja.

a szovjet miniszterelnök keddi programjában szerepel a tárgyalások mellett a joszip broz tito emlék központ felkeresése, koszoruzás az ismeretlen hős avatái emlékművénél és a szovjet harcosok temetőjében. milka planinc este vacsorát ad tyihonov tiszteletére .

kd/dj ki
 06.56 220383 1294

Fi

sk0002 4 230 mtik1004

nicaragua - provokáció - ortega

managua, 1983. március 22. /taszsz/ - a reagan-kormányzat nagyméretű katonai provokációt szervezett a forradalmi nicaragua ellen. e célra a somozista ellenforradalmárok fegyveres csoportjait használta fel, amelyeket az egyesült államokban képeztek ki. ezt humberto ortega, a nicaraguai nemzeti újjáépítés ideiglenes kormányának nemzetvédelmi minisztere mondotta hétfőn managuában tartott sajtóértekezletén.

a taszsz managuai tudósítója szerint ortega közölte, hogy a cia közvetlen részvételével hondurasból nagylétszámú somozista erőket dobtak át nicaragua területére. ezeket az egységeket korszerű amerikai fegyverekkel szerelték fel. nueva segovia megyébe és jinotega megye északi körzeteibe összesen 1200 ellenforradalmár hatolt be. parasztokat mészárolnak le, felforgató tevékenységet folytatnak és egyéb bűncselekményeket hajtanak végre a nicaraguai nép ellen - jelentette ki ortega. hozzátette, hogy egy másik somozista csoport - mintegy 200 ellenforradalmár - megpróbált eljutni nicaragua központi részébe, de ezt sikerült megelőzni, mert matagalpa megyében feltartóztatták őket.

a sandinista népi hadsereg és az állambiztonsági szervek harcosai - nyilatkozta ortega - bekerítették az ellenforradalmi alakulatokat és átfogó hadműveletet folytatnak megsemmisítésükre. a fő veszély az - mondotta a nicaraguai nemzetvédelmi miniszter -, hogy az egyesült államok arra használhatja fel a somozisták akcióját, hogy fegyveres összetűzést provokáljon nicaragua és honduras között. honduras - mint ismertes - aktívan támogatja az ellenforradalmárokat és légi uton katonai felszereléssel látja el őket. a hondurasi rezsím - a rendelkezésre álló adatok szerint - átdobott néhány zászlóaljot azokba a körzetekbe, amelyek az észak-nicaraguai chinandega megyével határosak.

a nicaraguai forradalom elleni agresszív akció kiterjesztése - húzta alá ortega - része a reagan-kormány bűnös tervének, amelynek célja az, hogy meghiusítsa a közép-amerikai helyzet békés rendezését és véres háborút robbantson ki a térségben.

ps fm ki

07.24 220383 2087

Fi

--

sk0003 4 230 mtik1005

venezuela - puccshirek

caracas, 1983. március 22. /mti-afp-efe/ - a venezuelai kormány hétfőn cáfolta a múlt hét végén elterjedt híreket, amelyek szerint a hadsereg egy része fellázadt a kormány ellen és az ország történelmében 25 éve először katonai államcsíny veszélye fenyeget.

a kereszténydemokrata párti kormány, a fegyveres erők, az 1983. december 4-re kitűzött elnökválasztás különböző pártállású jelöltjei, valamint a különböző politikai pártok egyaránt cáfolták az államcsíny-kísérlet hírért, amelyet hétfőn az egész venezuelai sajtó is közölt.

nyugati hírforrások úgy tudják, hogy a fegyveres erők nyugtalanságának góca caracastól 200 kilométerrel nyugatra, puerto cabello haditengerészeti támaszponton volt. ott több magas rangú tiszt, köztük tábornokok és ezredesek fellázadtak a kormányzat ellen. a lázadókat - állítólag - az ország más részeiben állomásozó katonák is támogatták. tápot adtak az állítólagos államcsínyvel kapcsolatos híreknek a legjelentősebb venezuelai páncélos hadosztály caracas központjában végzett szokatlan mozdulatai is.

tény, hogy luis herrera campins elnök vasárnap éjjel sürgős tanácskozássra magához kérte az ellenzék vezetőit. a megbeszélésről részleteket nem közöltek. a kormány, a pártok és a szakszervezetek azonban hétfőn figyelmeztettek arra, milyen következményekkel járna egy esetleges katonai akció.

tény az is, hogy venezuela egyes városaiban „most a katonákon a sor!”, jelszavakat helyeztek el az épületek falain. a politikai rendőrség főnöke parancsot adott a plakátragasztók kézrekerítésére.

venezuela egyébként a kevés latin-amerikai ország egyike, amelyben az utóbbi évtizedekben viszonylag folyamatos volt a polgári demokratikus fejlődés. a belső megrázkódtatások megkímélték az országot. az utolsó katonai diktátort, marcos perez jimenez tábornokot 1958. január 23-án buktatta meg egy, a hadsereg által is támogatott népfelkelés.

fm ki

07.58 220383 1954

Fi

--

1983.03.22.

sk0004 4 230 mtik1006

nicaragua - provokáció 2.

Managua, 1983. március 22. /taszsz/ - a nicaraguai nemzeti újjáépítés ideiglenes kormánya felhívást intézett az ország népéhez annak kapcsán, hogy somozista banditák újabb fegyveres agressziót hajtottak végre nicaragua ellen.

a somozista banditák behatolása a köztársaság területére újabb szakasza az egyesült államok nicaragua elleni katonai, politikai és gazdasági agressziójának - szögezi le a felhívás. a reagan-kormány megpróbálja elszigetelni nicaraguát latin-amerikában, és nyomást gyakorol a nemzetközi pénzintézetekre, hogy ne folyósítsanak hiteleket az országnak.

a felhívás rámutat: nicaragua forradalmi kormányának minden lehetősége megvan rá, hogy megvédje a hazát és szétzúzva az amerikai kormány által támogatott ellenforradalmárokat. sürgeti a világ minden demokratikus kormányát és a nemzetközi szervezeteket, hogy nyújtsanak támogatást a nicaraguai népnek, amely a reagan-kormányzat intervenciós politikájának áldozata.

ps fm ki

08.02 220383 1006

-.-

sk0005 4 300 mtik1007

finn választások

szántó andrás, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

helsinki, 1983. március 22. /mti/ - helsinki keddre virradóra közzétették a vasárnap és hétfőn megtartott parlamenti választások nem hivatalos végeredményét. ez azt mutatja, hogy a politikai erőviszonyokban nem történt lényeges változás. a szavazatok számítógépes összegezésekor a végeredmény a következő /az arányok az 1979-es választásokhoz viszonyítva/:

finn szociáldemokrata párt	26,7 százalék /+2,7/
finn népi demokratikus szövetség	14,0 százalék /-4,0/

R

1983.03.22.

nemzeti koalíciós párt	22,2 százalék /+0,5/
centrumpárt-liberális néppárt	17,8 százalék /-3,2/
svéd néppárt	4,6 százalék /+0,4/
finn keresztény egyesül és	3,0 százalék /-1,7/
finn falusi párt	9,7 százalék /+5,1/

nem igazolódtak azok az előrejelzések, amelyek a baloldali és polgári pártok további polarizálódását jósolták. a szociáldemokraták csaknem 3 százalékkal erősödtek. a kommunistákat is tömörítő finn népi demokratikus szövetség 4 százalékkal gyengült. a vártnál kisebb mértékben növelte voksait a nemzeti koalíciós párt. a centrumpártból régebben kivált falusi párt viszont megkétszerezte szavazatait.

nem került be a parlament tagjai közé a törvényhozás és a centrumpárt volt elnöke, johannes virolainen. nem kapott mandátumot jouko kajanoja, a finn kommunista párt elnöke sem.

az új kormány összetételéről kedden legfeljebb csak találgatások várhatók.

sa/dj már

08.05 220383 1615

-.-

sk0006 4 230 mtik1008

nicaragua - provokáció - tudósítói

gözon istván, az mti tudósítója jelenti:

havanna, 1983. március 22. /mti/ - nicaragua az ENSZ biztonsági tanácsához fordul az egyesült államok által ellene indított agresszió miatt, s egyben kéri a nicaraguával baráti országokat, politikai erőket, hogy nyújtsanak támogatást az országnak - közölte hétfőn managuában sergio ramirez mercado, a nicaraguai kormányzó tanács tagja.

a nicaraguai nemzeti újjáépítés ideiglenes kormánya és a sandinista nemzeti felszabadítási front országos vezetősége a hét végén értékelte az ország helyzetét. a tanácskozásokon elfogadott dokumentumok szerint „a forradalmi kormánynak minden lehetséges eszközzel biztosítani kell az ország védelmét, és mindent meg kell tennie az egyesült államok által ellene irányított agresszió leverésére... e cél érdekében a nicaraguai kormány élni fog minden törvényes és alkotmányos lehetőségével, például a gazdasági és

R

1983.03.22.

katonai szükségállapot bevezetésével - mondta sergio ramirez. az ország vezetése tiszteletben tartja a politikai pluralizmust, de határozottan harcba száll a nicaraguával ellenséges erők belső szövetségeseivel - tette hozzá.

go/hn ki

08.11 220383 1193

--

sk0007 4 300 mtik1009

csien csi-csen

sarkadi kovács ferenc, az mti tudósítója jelenti:

peking, 1983. március 22. /mti/ - a kínai-szovjet külügyminiszter-helyettesi konzultációk második fordulójára hasznos volt, de új fejlemények nincsenek - jelentette ki csien csi-csen kínai külügyminiszter-helyettes, aki kíséretével együtt kedd délelőtt moszkvából visszaérkezett pekingbe. a megbeszéléseket később kijelölendő időpontban a kínai fővárosban folytatják majd.

a kínai-szovjet konzultációk második fordulójára az államközi viszony normalizálásáról moszkvában március elsején kezdődött és 15-ig tartott. a két küldöttség között öt hivatalos megbeszélésre került sor, a légkört csien csi-csen nyugodtnak nevezte. a kínai küldöttség a megbeszélések után szovjet közép-ázsiaival ismerkedett: felkereste taskentet és buharát.

mint csien csi-csen elmondta, hétfőn gromiko szovjet külügyminiszterrel hetven perces megbeszélést folytatott moszkvában, véleményt cseréltek „az akadályok elhárításáról, hogy javuljanak a kínai-szovjet kapcsolatok,,. a kínai külügyminiszter-helyettes szerint a második forduló után is „fennállnak nézetkülönbségek,,. az érintkezés konzultációs szinten megmarad.

a kínai-szovjet megbeszélésekkel egyidőben moszkvában aláírták a két ország ideiglenes külkereskedelmi és fizetési megállapodását, amelynek értelmében árucseréjük a tavalyhoz képest csaknem megháromszorozódik.

nc/dj már

08.14 220383 1416

F

--

1983.03.22.

sk0008 4 230 mtik1010

irányítható léghajók

moszkva, 1983. március 22. /mti/ - végrehajtotta első - egyelőre kísérleti - szállítási feladatát az első irányítható szovjet léghajó.

az irányítható léghajók már évekkel ezelőtt felkeltették a szovjet tervezők figyelmét. miután ezek a légijárművek viszonylag olcsón megoldhatnák bonyolult szállítási feladatokat, a szovjetunió tudományos és műszaki állami bizottsága megbízást adott két típus kidolgozására.

az egyik prototípust - amelyet hivatalosan a 15 tonnás repülő légidaru modelljének neveznek - a napokban próbálták ki szverdlovszkban. a léghajó a próbauton egy magasfeszültségű vezeték alumíniumból készült nagy tartóoszlopát juttatta el rendeltetési helyére.

még nem döntötték el, hogy az irányítható léghajó személyzetét pilótáknak, vagy a régi hagyományoknak megfelelően aeronautáknak nevezik e majd. az azonban tény, hogy a konstruktorok úgy tervezik: az első ilyen léghajók két-három év múlva munkába állhatnak.

hj/hn ki

08.16 220383 0996

--

sk0009 4 230 mtik1011

rövid hírek

peru, bolívia - esőzések

Lima, 1983. március 22. /taszsz/reuter/adn/ - felhőszakadás okozta földcsuszamlás temetett el két falut peru északi részében. az elemi csapás következtében több mint száz ember vesztette életét, s több ezer ember vált hajléktalanná. az esőzés előtörtte a pánamerikai autópályát egy részét is, amelyen több mint kétezer teher- és személygépkocsi torlódott össze. nagy esőzések és áradások vannak a peruval szomszédos bolívia santa cruz megyéjében is, ahol százan haltak meg és 40 ezren váltak hajléktalanná.

F

1983.03.22.

epa - új vezető

washington, 1983. március 22. /afp/reuter/ - ronald reagan amerikai elnök hétfőn william ruckelshauszt nevezte ki a környezetvédő hivatal /epa/ élére. az 50 esztendőes ruckelshaus volt az epa első igazgatója a nixon-adminisztráció éveiben. mint ismeretes, anne burford, az epa eddigi igazgatója azért volt kénytelen megválni tisztségétől, mert a hivatal több vezetője vesztegetési botrányba keveredett.

pokolgépes merénylet

san sebastian, 1983. március 22. /afp/ - pokolgépes merényletet követtek el hétfőn éjjel a spanyolországi hernani városában a banco de bilbao helyi kirendeltsége ellen. a jelentős károkat okozó merénylet elkövetésével az eta katonai szárnyát vádolják, amely tavaly júniusban „hadat üzent”, a bankároknak. zsarolja őket és ugynevezett forradalmi adót követel tőlük.

picasso muzeum

madrid, 1983. március 22. /taszsz/ - rendezvények sorozatával emlékezett meg barcelona városa a picasso muzeum alapításának 20. évfordulójáról. jelenleg ez a muzeum ad otthont a világ legnagyobb picasso-gyűjteményének. a muzeumban felavatták a művész emlékművét, picasso özvegyének pedig a város polgármestere emlékművet nyújtott át a muzeum alapításában szerzett érdemeiért.

vandenbergi tüntetés

vandenberg légitámaszpont, 1983. március 22. /reuter/ap/ - négyszáz béketüntetőt vett őrizetbe a rendőrség a kaliforniai vandenberg légitámaszpont közelében. a tüntetők a nukleáris leszerelést követelő dalokat énekelve behatoltak a támaszpontra.

hg sr fm ki

08.23 220383 2090

fi

-.-

1983.03.22.

sk0010 4 230 mtik1012

szejm - előzetes

varsó, 1983. március 22. /mti/ - varsóban kedden délelőtt megkezdődik a lengyel parlament kétnapos ülése, amelyen a belügyminiszter a közbiztonság és a közrend helyzetéről, az igazságügyminiszter pedig az igazságszolgáltatás időszerű kérdéseiről ad tájékoztatást. a beszámolókról vitát folytatnak.

ezután első olvasásban a szejm elé kerül az 1983-1985-ös társadalmi-gazdasági tervtörvény tervezete, valamint - ugyancsak első olvasásban - a kormány infláció-ellenes és takarékosági programja. varsóban hangsúlyozzák, hogy a hároméves terv és a hozzá csatlakozó két program eredményes végrehajtása megteremtheti a feltételeket a gazdasági egyensúly helyreállításához, majd megszilárdításához.

az ülésen interpellációk is elhangzanak.

kn/dj már

08.24 220383 0792

-.-

sk0011 4 230 mtik1013

„afganisztán napja,,

washington, 1983. március 22. /taszsz/ - washington afganisztán elleni titkos háborúja nyílt beavatkozássá vált: ennek jegyében rendezték meg hétfőn az egyesült államokban „afganisztán napját,,. az amerikai kormányzat és a törvényhozás kezdeményezésére megtartott provokációs rendezvénysorozat főszereplői a washingtonban menedéket talált afgán ellenforradalmi vezetők, a „diszvendégek,, pedig az amerikai külügyminisztérium magas rangú munkatársai, képviselők és szenátorok voltak.

a központi rendezvény afgán résztvevőit maga ronald reagan üdvözölte. üzenetében az elnök „sok sikert,, kívánt az ellenforradalmároknak és azzal bátorította őket, hogy harcukban „nincsenek egyedül,,.

az elnök nem részletezte, mire gondol, de az amerikai sajtó adatai sokatmondóak: eszerint a legutóbbi időben két-háromszorosára emelkedett az afgán lakosságot terrorizáló bandáknak szállított fegyverek mennyisége.

fi

elliott abrams, aki az amerikai külügyminisztériumban az emberi jogok és humanitárius kérdések államtitkári tisztét tölti be, az afgán ellenforradalmárok harcát „szabadságharcnak”, nevezte, hozzátéve, hogy ez „a mi harcunk is,,.

mindez üres szócsépléssé fokozza le az amerikai kormányzatnak azt az állítását, hogy az „afgán kérdés tárgyalásos rendezését,, kívánja - írja a washingtoni akcióról a taszsz szovjet hírügynökség.

a szerkesztőségek tájékoztatására:

/mti-upi/ - reagan elnök hétfői üzenetében felszólította a szovjetuniót, hogy „az emberiesség nevében vessen véget a vérontásnak,, afganisztánban.

az „afganisztán napja,, alkalmából rendezett washingtoni rendezvényen eliott abrams élesen kikelt a szovjetunió ellen, mégpedig amiatt, hogy az - a törvényes afgán kormány kérésére - fegyveres segítséget nyújt az amerikai támogatást élvező ellenforradalmi csoportok elleni harchoz. abrams a szovjet szerepvállalásra utalva idézte reagan nem egészen két héttel ezelőtt elmondott beszédének azt a részletét, amelyben az elnök a szovjetuniót „a világban található minden rossz kiindulópontjának,, nevezte.

kf fm ki

08.35 220383 2159

sk0012 4 300 mtik1014

usa - Libanon

washington, 1983. március 22. /mti/ - az egyesült államok libanoni katonái jelenléte többé nem korlátozódik a többnemzetiségű rendfenntartó erőkben való részvételre. washingtoni sajtóértesülések szerint a fehér ház „új, nagyszabású akciót,, készít elő, hogy növelje az amerikai katonai kiképzők és tanácsadók számát a libanoni hadseregben.

fi

az amerikai katonai kiképzők libanoni tevékenysége már hónapokkal ezelőtt megkezdődött. ray coffman ezredes, az amerikai kiképzők parancsnoka az abc televízióknak adott hétfői nyilatkozatában megerősítette: embereinek feladata a libanoni hadsereg katonáinak gyakorlatoztatása. értesülések szerint a közeljövőben az amerikai kiképzők számát további hetvennel növelik.

az egy héttel ezelőtt véget ért washingtoni tárgyalások keretében „shultz-terv,, néven merült fel az az amerikai elképzelés, amely szerint az izraeli csapatok libanonból való kivonása esetén amerikai közreműködéssel „szavatolják izrael északi határainak biztonságát,,. libanon támogatta, izrael viszont elutasította a tervet.

az amerikai katonai tanácsadók számának növelése arra vall, hogy washington a maga útját járja. „új elemeket,, visz a közel-keleti feszültségbe, ahelyett, hogy azt csökkentené.

br/dj

08.37 220383 1270

--

sk0013 4 230 mtik1015

elnökválasztás izraelben

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1983. március 22. /mti/ - az izraeli parlament, a knesszet, kedden választja meg az ország májusban hivatalba lépő új államelnökét, öt éves megbízási időre. jichak navon, a távozó államfő helyére, aki a találgatások szerint idővel az ellenzéki munkapárt élére állhat, a kormányzó likud tömb menahem elont, a legfelsőbb bíróság tagját jelölte, a munkapárt pedig haim herzog parlamenti képviselőt. mindketten hosszú alkudozások után kiválasztott jelöltek.

a jeruzsálemből érkező jelentések szerint menahem begin kormányfő nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy a 120 főnyi törvényhozás a likud jelöltjét, elont hagyja jóvá. ha a szavazás első fordulójában a jelöltek egyike sem kapja meg a szavazatok abszolút többségét - legalább 61 voksot -, akkor a második menetben már egyszerű többség is elegendő. mindkét pártszövetségben feszültség érezhető, - jelentette a jeruzsálemi rádió kedden reggel - mert a szavazás kimenetele bizonytalan és szoros eredmény is elképzelhető. a kormányzó csoportosulás papíron számíthat jelöltjének az első fordulóban kivívandó győzelmére.

fi 10-

izraelben az államelnöki poszt jobbára formai jelentőségű. ám jichak navon példája azt mutatta, hogy ha ellenzéki politikus lesz az államfő, keresztezheti a kormányfő akaratát. navon volt az, aki vizsgálatot rendelt el a bejrúti mérszarlás ügyében. a bizottsági jelentés átmeneti kormányválsághoz, lemondásokhoz és menesztésekhez vezetett.

pk/dj már
09.00 220383 1533

..-

sk0014 4 230 mtik1016

szovjet-amerikai kapcsolatok

washington, 1983. március 22. /mti-upi/afp/ -az egyesült államok célja az, hogy kereskedelem-politikájával és a gazdasági megkülönböztetés eszközével „olyan nyomást gyakoroljon, amely befolyásolja a szovjet politikát,„. ezt tartalmazza a reagan elnök által jóváhagyott - és az amerikai külpolitika kimunkálásával foglalkozó kormányzerveknek megküldött - 75.számú nemzetbiztonsági direktiva, amelyről a/washinton post és más amerikai sajtóorgánumok adtak hírt. *the*

a fehér ház szóvivője hétfőn nem volt hajlandó közvetlenül kommentálni az elnöki utasításról az amerikai sajtóban megjelent cikkeket. larry speake ugyanakkor azt mondta, hogy semmilyen változás nem történt az egyesült államok politikájában. tagadta, hogy az egyesült államok gazdasági háborút folytat a szovjetunió ellen. szerinte a hátrányosan megkülönböztető intézkedések csak „a szovjetunió katonai erejének növekedését, gazdasága támogatását,„ hivatottak megakadályozni.

a szovjetunió és az egyesült államok gazdasági kapcsolatai nem különülhetnek el a kapcsolatok összességétől - mondta.

a szovjetunióval szemben alkalmazott amerikai gazdasági stratégiával kapcsolatban a pravda hétfői cikkében /amelyet március 21-i kg kiadásunk mtik3005-06 számú hírében ismertettünk/ rámutatott, hogy az egyesült államok hasztalan igyekszik gazdasági zsarolással befolyást gyakorolni a szovjetunió politikájára. a szovjet lap hangsúlyozta, hogy ez az amerikai politika nem

fi 10

változtatta meg a szovjetunió álláspontját, viszont kiélezte a nato-n belüli válságot, aláasta a nemzetközi közösség bizalmát az egyesült államok iránt, s csökkentette a gazdasági konjunkturát az egyesült államokon belül.

szi fm ki

09.33 220383 1730

..-

sk0015 4 230 mtik1017

habib - salem

bejrút, 1983. március 22. /upi/ - izraelnek időre van szüksége, amíg „megemésztí,„ a dél-libanoni „biztonsági intézkedésekre,„ vonatkozó új amerikai javaslatokat - jelentette ki egy meg nem nevezett amerikai diplomata philip habib amerikai elnöki megbízott és elie salem libanoni külügyminiszter hétfő esti bejrúti tárgyalása után. a tárgyalás részleteiről nem adtak ki közleményt.

philip habib a másik amerikai különmegbízott, morris draper társaságában izraelből érkezett a libanoni fővárosba. elie salem, aki a múlt héten az egyesült államokban ismerkedett meg az új amerikai javaslatokkal, bejrútba történő hazaérkezése után két hétre becsülte azt az időszakot, amely alatt washington képes rábeszélni izraelt a szóbanforgó „biztonsági intézkedések,„ elfogadására. egy libanoni diplomata szerint ez a két hét „veszélyesnek,„ ígérkezik.

az amerikaiak által javasolt „biztonsági intézkedéseknek,„ lényegét hivatalosan nem ismertették. megfigyelők szerint arról van szó, hogy az izraeli és a libanoni hadsereg közös nappali őrzőtevékenységet folytatna a terület fölött és közös amerikai-izraeli-libanoni katonai bizottságot állítanának föl. mindez azt a célt szolgálná, hogy távoltartsák izrael határaitól a „terroristákat,„.

libanon elfogadta az amerikai javaslatokat, izrael viszont azt szeretné, ha dél-libanoni katonai jelenléte fokozottabb és közvetlenebb lenne, mint ahogy azt washington indítványozta.

kf fm ki

09.38 220383 1540

fi 10

..-

sk0016 4 230 mtik1018

usa - kina

washington, 1983. március 22. /mti-upi/afp/ - az amerikai külügyminisztérium hétfőn reagált arra a hivatalos kínai tiltakozásra, amely kifogást emelt a tajvannak szánt amerikai fegyverszállítások növelése miatt.

alan romberg amerikai külügyi szóvivő hétfőn újságírók előtt kijelentette: „az ingadozások ellenére egy idő után érzékelhető lesz, hogy a tajvannak szánt amerikai fegyvereladásokban a fokozatos csökkentés irányvonala érvényesül.„

csang ven-csin, kina washingtoni nagykövete hétfőn nyújtotta át a kínai tiltakozó jegyzéket william schneider amerikai külügyi államtitkárnak. a hivatalos kínai külügyminisztériumi állásfoglalás - mint már jelentetteük - az 1982. augusztusában aláírt kínai-amerikai közös közlemény megszegésével vádolja az amerikai kormányt. a jegyzék rámutat: az 1983-as és 1984-es pénzügyi évre tajvannak szánt amerikai fegyverszállítások mértéke - washington ellenkező tartalmu ígérete ellenére - meghaladja az elmúlt években tajvannak szállított fegyverek mennyiségét.

romberg azt mondta, hogy a tajvannak szánt fegyvereladások szintje - amely az 1983-as pénzügyi évben 800, míg 1984-ben 780 millió dollár lesz - „teljes mértékben megfelel, a közleményben foglaltaknak.

a valóság viszont az, hogy a tajvani fegyvereladások értéke 1979-ben 598 millió dollárt, 1982-ben pedig mintegy 600 millió dollárt tett ki. amerikai pénzügyi szakértők a szállítmányok értéknövekedését az inflációval próbálják magyarázni.

ág fm ki

09.54 220383 1509

Fi 1045

--

sk0017 4 230 mtik1019

usztyinov - elutazás

moszkva, március 22. /taszsz/ - kedden moszkvából hivatalos baráti látogatásra budapestre utazott dmitrij usztyinov, a szovjetunió marsallja, honvédelmi miniszter, az szkp kb politikai bizottságának tagja. az mszmp kb és a magyar népköztársaság minisztertanácsa meghívásának tesz eleget.

usztyinovot elutazásakor a repülőtéren mihail gorbacsov, az szkp kb pb tagja, az szkp kb titkára és viktor kulikov a szovjetunió marsallja, a honvédelmi miniszter első helyettese, a varsói szerződés tagállamai egyesített fegyveres erőinek főparancsnoka bucsuztatta. jelen volt a szovjet fegyveres erők több magasrangú parancsnoka.

usztyinov bucsuztatására megjelent rajnai sándor, magyarországi moszkvai nagykövete és varga lajos vezérőrnagy, katonai és légügyi attasé.

ág ki

09.57 220383 0814

--

sk0018 4 230 mtik1020 /panoráma/

falkland -kolonc anglia nyakán-1.

london, 1983. március 22. /dpa-panoráma/ - az éljenezések, az érzelemduz hűségnyilatkozatok, a szolidaritás megnyilvánulásai megritkultak az utóbbi időben: egy évvel a falklandi konfliktus kirobbanása után az angolok kezdenek kijózanódní az argentina elleni háboru mámorából. egyre többen vallják, hogy a „győzelem,“ véres és igen költséges pürrhoszi győzelem volt - a szigetcsoport ma politikai és pénzügyi kolonc nagy-britanni a nyakán.

az 1982 március 18-án kirobbant véres konfliktus - „az erkölcs és a szabadság nevében,“ viselt háboru - egyik „mellékes,“ célja az antarktísi talapzat kincseire támasztott igények megerősítése volt. argentina június 14-én bejelentett veresége azonban 254 halottba, 777 sebesültbe és egy milliárd fontnyi kiadásba került angliának. azóta az ország további 400-500 millió fontot költött a háboru következményeire. emnyit margaret thatcher kormánya nem kalkulált be, amikor elindította a királyi haditengerészet hajóit addig legjobb dél-amerikai barátja ellen.

Fi 1045

anglia most kénytelen nagyhatalomként viselkedni, ha még oly szükösek is anyagi lehetőségei. a bradford egyetemen kiszámították, hogy londonnak hamarosan ugyanannyi katonai kiadása lesz, mint a hatvanas évek közepéig, amikor az egyesült királyság visszavonult „a szueztől keletre”, lévő térségből. „ugy költségek, mintha nem lenne holnap”, - mondja egy angol ellenzéki politikus.

az országtól 13 000 kilométer távolságra lévő dél-atlanti szigetcsoporthoz a brit kormányzás 150. évében hatalmas feladatok elé állítja londont. a négyezer főnyi angol helyőrséget jóformán mindennel otthonról kell ellátni, a falklandokon nincs semmi. a csavartól a kenyérig mindent légi vagy víziúton szállítanak oda. a három brit hajó, amely aféle uszó áruházként horgonyoz a falklandi partoknál, még ivóvízkészletet is tárol a fedélzetén. a helyőrség ellátására összesen 15 hajót állítottak be - mindez évi 30 millió forintba kerül.

de ez sem elég. a falklandok megerősítéséhez egy második repülőtérre van szükség, a nagy repülőgépek számára. hivatalos helyen 200 millió fortra becsülik a költségeket, építési szakemberek ennek az összegnek a négyszeresét tartják reálisnak, mert a betontól a kotrógépig mindent a tengerentúlról kell hozni.

a szigetcsoporthoz csendhez és nyugalomhoz szokott 1 800 lakosa nincs elragadtatva a nagy mozgolódástól. „ha tudtuk volna, mi jön ránk, megegyeztünk volna az argentinokkal”, - kesergett a bbc riportere egy birkapásztor. /folyt./

pn ki
10.08 220383 2535

--

sk0019 4 230 mtik1021 /panoráma/

falkland-kolonc anglia nyakán-2.

„ez a mostani nyüzsgés egyetlen halottat sem ért meg”, - mondta az egyik helybéli vendéglő-tulajdonos. ő már kivándorolt a szigetekről s példáját többen követik. különösen a földbirtok-viszonyok keserítik el a falklandiakat. a birkafarmok nagy része az angliai nagybirtokosok tulajdonában van, s a birkatenyésztésből származó jövedelem a távoli londonban élők pénztárcáiba folyik be. még argentinok is huznak hasznot a szigeteken folyó gazdálkodásból. a helybéliek türelmetlenül várják a kormányzó, sir rex hunt által megígért népszavazást a szigetek sorsáról és a földreformot.

Fi 104I

a falkland-probléma ugyszólván teljesen elszigetelte a briteket a világ jórésztől. az ensz az argentinával való tárgyalásokra szólította fel az egyesült királyságot, s a száz el nem kötelezett ország argentinát támogatja. mindez süket fülekre talál londonban: „míg buenos aires hivatalos úton nem jelenti az ellenségeskedések megszüntetését, nincs miről tárgyalnunk”, - mondják.

csiklandos irónia rejlik abban, hogy közben nagy-britannia látja el hadianyagokkal az „ellenséget”, a londoni televízió nemrégiben közölte, hogy angol gyártmányu alkatrészek vannak azokban az exocet-rakétákban, amelyeket argentina franciaországtól vásárolt, s az nszk-ban rolls-royce motorokat építettek be az argentinának eladott fregattokba.

londonban erősödik azoknak a hangja, akik a falklandi probléma megoldását kívánják. csak hogy a falklandiak „megvétőzhatják”, kormányuk döntését, és súlyos ellentétek robbanhatnak még ki a szigetek lakói és a britek között. nemrégiben szinte a verekedésig fajult a vita a falklandi püspök, daniel spraggon és a szigetekre látogató dennis canavan ellenzéki képviselő között, amikor ez utóbbi port stanleyben nyíltan argentina pártját fogta. az esetről ott volt chris patten konzervatív politikus is, aki később ezeket írta: „eljön majd az a nap, amikor a józan ész legyőzi a mostani kényszert, ismét békét és nyugalmat teremthetünk azon a távoli földrészen, s hozzáláthatunk végre a minket közelebbről érintő problémák megoldásához.”

pn ki
10.17 220383 2115

--

sk0020 4 230 mtik1022

várkonyi péter - pravda

moszkva, 1983. március 22. /taszsz/ - várkonyi péternek, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága titkárának cikkét közölte kedden a pravda. a cikk azzal foglalkozik, hogyan harcolnak a szocialista országok a béke megőrzéséért.

a taszsz szovjet hírügynökség kedden részletesen ismertette várkonyi péter cikkét.

ág ki
10.53 220383 0374

Fi

--

sk0021 4 230 mtik1023

usa—salvador

washington, 1983. március 22. /mti-reuter/upi/ap/afp/ - reagan elnök közép-amerikai politikájának kongresszusi ellenzői újabb támadásba lendültek azután, hogy az elnök összesen 110 millió dollár katonai segélyt: 60 millió dollár gyorssegélyt és 50 millió dollár kiegészítő katonai segélyt kért a törvényhozástól a salvadori kormányerők megtámogatására.

hétfőn a szenátus három tagja: nancy kassebaum, kansas állam republikánus párti, christopher j. dodd, connecticut állam demokrata-párti, valamint daniel inouye, hawaii ugyancsak demokrata párti szenátora a gyorssegély teljes elutasítását s a kiegészítő katonai segély kevesebb mint felére történő mérséklését javasolta. sürgették a salvadori kormány és a hazafiak közötti feltétel nélküli tárgyalásokat, és javasolták a salvadori hadsereg mellett működő amerikai katonai tanácsadók számának korlátozását 55 főben, mint ismeretes, reagan elnök korábban kilátásba helyezte a tanácsadók számának további növelését. a szenátorok a szenátus külügyi bizottságában kívánják benyújtani tervezetüket a kormányzat által javasolt összeg megnyirbálására.

a kormányzat a kongresszusbeli ellenzékkel szemben is ragaszkodik a 110 millió dollárhoz. kedden maga george s. hultz külügyminiszter terjeszti a szenátus megajánlási bizottsága elé a salvadori segítségnyújtás ügyét.

az ügygel foglalkozik a képviselőház megajánlási albizottsága, valamint a szenátus külügyi bizottsága is. mark hatfield szenátor, a szenátus megajánlási albizottságának elnöke szintén a 110 millió dollár lefaragását szorgalmazta, s azt követelte, hogy minden további katonai segély folyósítását kössék a salvadori kormány és a hazafiak közötti feltétel nélküli tárgyalások megindulásához. a salvadori kormány, és ez idő szerint az amerikai kormányzat is elutasítja, hogy minden feltétel, mindenképp előzetes fegyverletétel nélkül tárgyaljon a hazafiakkal.

az egyesült államok közép-amerikai politikájával összefüggésben fred ikle politikai ügyekkel megbízott hadügyminiszterhelyettes a térségbeli amerikai politika „nagyobb támogatására”, szólította fel a nyugat-európai szövetségeseiket. a pentagon képviselője „árnyaltabb és kiegyensúlyozottabb”, politikát kért számon a szövetségeseiktől, utalva arra, hogy washington egyes partnerei jelentősebb gazdasági segélyeket juttatnak nicaraguának, mint hondurasnak vagy salvadornak.

pf fm ki

11.03 220383 2416

R

--

sk0022 4 230 mtik1024

ensz - emberi jogok

new york, 1983. március 22. /afp, adn/ - hétfőn new yorkban megnyílt az ENSZ emberi jogok bizottságának 8. ülészsaka. résztvevői a ciprusi andreasz mavrommatiszt választották meg a bizottság elnökévé.

az ülészsakon a tizennyolc tagú szakértői bizottság megvizsgálja az osztrák, a nicaraguai, a guineai és a perui kormány jelentéseit, amelyek arról számolnak be, hogyan érvényesítik ezekben az országokban az állampolgári és politikai jogokról szóló nemzetközi egyezmény előírásait. az 1966-ban kötött egyezményt eddig 72 ország - köztük 12 szocialista ország - hagyta jóvá. nem ratifikálta a konvenciót az egyesült államok.

hg fm ki

11.09 220383 0678

--

sk0023 4 230 mtik1025

nicaragua - német kommentárok

berlin, 1983. március 22. /mti/ - napok óta súlyos harcok dúlnak nicaraguában, a fővárostól észak-keletre fekvő matagalpa tartományban. hogyan történhetett meg, hogy az ellenforradalmár bandák több mint száz kilométeres mélységben benyomultak az ország belsejébe, és ott megvetették lábukat? - teszi fel a kérdést keddi hirmagyarozatában a berliner zeitung.

a lap rámutat, hogy korábban mindig sikerült visszaverni a határtérségben a hondurasból betörő, felfegyverzett somoza-zsoldosokat.

januárban a sandinista kormánycsapatok visszaverték a jalapa ellen indított nagyarányú támadást. az ellenforradalmárok harapófogóba akarták fogni a nyolcezer lelket számláló várost, azt „felszabadított területté”, akarták nyilvánítani és ellenkormány megalakítására készültek.

matagalpa térségében más célt követnek a zsoldosok. nem kormányellenes elklávé akarnak itt kialakítani, hanem sokkal inkább azt akarják megakadályozni, hogy a szövetkezetek betakaríthassák az idej gyapot- és kávétermést. a gazdag állattenyésztők és

R 12-

ültetvényesek hatalmát akarják erősíteni és alá akarják ásni a földreformot.

a die wahrheit, a nyugat-berlini szocialista egységpárt lapja arra emlékeztet, hogy a cia amerikai titkosszolgálat már 1980 óta igyekszik egyetlen szervezetben tömöríteni a hondurasban meghuzódó nicaraguai ellenforradalmárokat. a somozista csoportok vezetői 1982 elején alakították meg a „nicaraguai demokratikus erők, /fdn/ elnevezésű szervezetüket. az egyesült államok anyagi támogatásával kiképző tábort létesítettek, és ezeket fegyverezték fel. a külföldi katonai tanácsadóknak havi 2500-3000 dollár zsoldot fizetnek. e tevékenység álcázására gazdasági vállalkozásokat /pl. fakitermelő vállalatokat/ hoztak létre. az ellenforradalmárok vezérkarát a cia irányítja.

bj/dj már
11.10 220383 1852

..

sk0024 4 230 mtik1026 /panoráma/

izraeliek a békéért-1. 1.rész/

bejrút, 1983. március 22. /mti-panoráma/ - egy emil grünzweig nevű tanár az életével fizetett azért, hogy sokezer társával együtt a bejrúti tömegmészárlásért felelős ariel saron hadügyminiszter leváltását követelte. akkor lett az izraeli békemozgalom első mártírja, amikor saron hívei, a begin-kormány háborus politikáját támogató szélsőségesek a miniszterelnök hivatala előtt kézigránátot dobtak a „békét most,, mozgalom tüntetői közé.

a jeruzsálemi vérontás drámai módon érzékeltette az izraeli társadalom megosztottságát, azt, hogy a béke hívei szükségszerűen szembekerülnek a hivatalos politikával, amely megvetően „árulóknak, anafat ügynökeinek, izrael esküdt ellenségeinek,, minősíti őket. annál nagyobb tiszteletet és elismerést érdemelnek azok, akik különböző békemozgalmakba tömörülve egy demokratikus és békeszerető izraelért, az arab-izraeli konfliktus igazságos rendezéséért szállnak síkra.

a legismertebb, legszélesebb bázisu tömörülés a „nemzet lelkiismereteként,, is emlegetett „békét most,, /salom ahsav/ mozgalom 1978. tavaszán született, amikor 350 tartalékos tiszt levélben szólította fel menahem begin miniszterelnököt, hogy „válassza a béke utját,, , azaz mondjon le a nagy-izrael terjeszkedő politikájáról, a megszállt palesztin területek betelepítéséről, több mint egymillió arab folytatóság elnyomásáról.

fi 12

a főként liberális értelmiségiekre, diákfiatalokra támaszkodó mozgalom lelkesen üdvözölte ugyan a camp david-i megállapodásokat, az egyiptomi-izraeli különbékét, de egyúttal sürgette a továbblépést az átfogó rendezés irányába, amelynek egyaránt magában kell foglalnia „izrael és a palesztin nemzeti lét elismerését,,.

- cionista mozgalom vagyunk - mondta dr. galia golan jeruzsálemi egyetemi tanár, a „békét most,, szóvivője az mti tudósítójának. - azt valljuk, hogy bár izrael népe izrael egész földjéhez kötődik, a zsidó és a palesztin nép együttes létezése szükségessé teszi a kompromisszumos megoldás alapjául szolgáló területfelosztást. ez az alapvető ellentét a realista cionizmus és a nagy-izrael koncepciója között. /folyt./

bz pn bd
11.13 220383 2151

..

sk0025 4 230 mtik1027 /panoráma/

izraeliek a békéért /2. rész/

libanon izraeli előzönlése, a bejrúti palesztin menekülttáborokban véghezvitt tömegmészárlás új lendületet adott az izraeli békemozgalom fejlődésének. 1982. július 3-án százezren tüntettek tel-aviv főterén a libanoni háboru ellen. 1982. szeptember 25-én izrael történelmének legnagyobb megmozdulása, négyszázres tömegtüntetés ítélte el ugyancsak tel-avivban sabra és satila palesztin lakóinak lemészárlását, követelte a kahan-féle vizsgálóbizottság felállítását, az izraeli felelősök megbüntetését.

bár a „békét most,, vezetői azt állítják, hogy félmillió támogatójuk van, az emlékezetes tel-avivi tüntetés szervezésében részt vettek az ellenzéki pártok és a libanoni háboru napjaiban született új békemozgalmak is. uzi burstein, az izraeli kommunista párt politikai bizottságának tagja így beszélt erről az mti tudósítójának a párt tel-avivi székházában:

- a libanoni invázió második napján pártunk kezdeményezésére, főként baloldali pártokból, haladó erőkkel alakult meg a libanoni háboru ellen küzdő bizottság, amely kezdettől fogva harcos tüntetéseket szervezett, már akkor is, amikor a „békét most,, még hallgatott és habozott, attól tartva, hogy a nemzeti egység „megbontásával,, vádolják. soha nem volt olyan sokszínű, de mégis egységes békemozgalom, mint ebben a kritikus időszakban. sok katona a börtönbüntetést is vállalva megtagadta a szolgálatot libanonban. mozgalomuknak a „van határ!,, /jes gvul/ nevet adták, arra utalva,

fi 12

hogyan nem hajlandók katonáskodni izrael határain kívül. külön mozgalmat alkottak a nők, a hadiözvegyek, az elesett fiukat gyászoló anyák. új, örömdetes fejlemény, hogy zsidók és arabok együtt vonultak fel a tel-avivi és a názáreti háboruellenes tüntetéseken.

az izraeli kp nagy erőfeszítéseket tett és tesz a különböző politikai irányzatokat képviselő békeharcosok összefogására. sajnálatosnak tartja, hogy a cionista „békét most”, elzárkózik a nem-cionista erővel való együttműködés, közös akciók szervezése elől és ezzel akarva-nem akarva gyengíti a kormányzatra nehezedő tömegnyomás hatását. jellemző eset, hogy a „békét most”, és a libanoni háboru ellen küzdő bizottság külön-külön megmozdulással, felvonulással adózott jeruzsálemben a közös mártír, emil grünzweig emlékének.

libanon folytatódó izraeli megszállása, a szíriát fenyegető új agresszió veszélye, a palesztin ciszjordánia és gáza előrehaladott annektálása változatlanul nagy feladatok elé állítja az izraeli békeharcosok növekvő táborát.

böcz sándor, mti panoráma

bz pn bd
11.15 220383 2565

--

sk0026 4 230 mtik1028

faji megkülönböztetés - nemzetközi nap

new york, 1983. március 22. /taszsz/ - new york-ban az ensz székhelyén hétfőn ünnepi ülést tartottak a faji megkülönböztetés felszámolásáért folytatott harc nemzetközi napja alkalmából.

1960. március 21-én a dél-afrikai sharpeville-ben több mint hetven tüntetőt lőttek agyon. az ensz közgyűlése 1966-ban, e véres események emlékére a faji megkülönböztetés felszámolásáért folytatott harc nemzetközi napjává nyilvánította március 21-ét.

az ünnepi ülésen felszólalt javier pérez de cuellar, az ensz főtitkára, aki emlékeztetett arra, hogy a bőr színe szerinti megkülönböztetés megszüntetése a nemzetközi szervezet egyik legfőbb feladata. a fajgyűlölet összeegyeztethetetlen az ensz alapelveivel és céljaival - mondotta. a főtitkár felszólította a világ kormányait és társadalmi szervezeteit, hogy tegyenek lépéseket a faji megkülönböztetés felszámolására.

Fi 12⁴⁰

az apartheid-rendszer elleni harc vezetéséért és a dél-afrikai köztársaság népe demokratikus jogainak védelméért a new yorki egyetem a tiszteletbeli jogi doktor címet adományozta nelson mandelának, az afrikai nemzeti kongresszus vezetőjének, akit a dél-afrikai bíróság husz évvel ezelőtt életfogytiglani börtönbüntetésre ítelt.

a cím odaitélése alkalmából tartott sajtókonferencián jusuff maitama-sule, az ensz apartheidellenes különbizottságának elnöke emlékeztetett arra, hogy a bizottság kezdeményezése alapján világméretű kampány bontakozott ki mandela kiszabadítására. a világ országaiból eddig több mint négyezer ismert közéleti és politikai személyiség írta alá azt a nyilatkozatot, amely felszólítja az ensz tagállamait és szervezeteit, hogy tegyenek hathatós lépéseket mandela és a politikai meggyőződése miatt bebörtönzött többi dél-afrikai hazafi kiszabadítása érdekében.

szi fm ki

11.16 220383 1830

--

sk0027 4 230 mtik1029

nato - atomtervező

brüsszel, 1983. március 22. /mti/ - a nato idei miniszteri ülései sorát kedden nyitották meg az atomtervező csoport ülésével a hadügyminiszterek egy portugáliai kisvárosában, faróban. az atomtervező csoportban az egyesített katonai szervezethez tartozó 13 tagország vesz részt. spanyolország képviselője megfigyelőként van jelen az ülésen - közölték a brüsszeli központban.

a tanácskozáson a genfi eurorakéta-tárgyalások témaköre áll a figyelem középpontjában. a nato arra készül, hogy 1983-ban megkezdje az új középtávolságú atomrakéták telepítését, egyelőre az nszk-ban, olaszországban és nagy-britanniában, ha nem születik megegyezés a genfi szovjet-amerikai tárgyalásokon. az atomtervező csoport ülésén mind a tárgyalások állásával, mind a tervezett telepítés előkészületeivel foglalkoznak a résztvevő miniszterek.

mp/hn már

11.18 220383 0877

Fi 12⁴⁰

--

sk0028 4 230 mtik1030 /panoráma/

az államok helyzete - az egyesült államokban /1. rész/

rácz péter, az mti munkatársa írja:

1983. március 22. /ap/mti-panoráma/ - amikor az egyesült államok pénzügyi helyzetéről esik szó, a világ általában az idén várhatóan 200 milliárd dolláros költségvetési deficitet emlegeti, szembeállítva az elnök költségvetési egyensúlyt előirányzó ígéreteivel. a szövetségi államokról, az unió 50 tagállamának büdzséiről ritkán esik szó - pedig azokban talán még szembetűnőbben jelentkezik az elmúlt esztendő gazdasági válságának hatása, még ha idén már valamivel javulnak is az országos gazdasági perspektívák.

a helyi kormányzatok kilátásai azonban nem jók. náluk ráadásul nem elsősorban túlköltekezésről van szó, hanem egyszerűen arról, hogy nincs elég pénz a szükséges kiadásokra. üres tűzoltóórsók - tűzoltókat már nincs miből fizetni; zsúfolt iskolák - jónéhányat a pénzszüke miatt be kell zárni; beszakadt uttestek, romos hidak, törött vízvezetékek - javításukra nincs fedezet. harminckét államban rendelték el a bíróságok a börtönök korszerűsítését -, s ha ez nem megy: a foglyok szabadonengedését. sok elítélt, mivel nincs hol büntetését letöltenie, börtönbe se kerül /a san quentin fegyházban áprilistól kezdve sátrakat állítanak fel az udvaron/.

1980-ban az amerikai szövetségi államok együttesen még 11,3 milliárd dolláros többlettel zárták költségvetési évüket. az ap amerikai hírügynökség felmérése szerint a kép most így fest: 22 állam hiányt könyvelhet el; 15 zárhat pozitív mérleggel, és 13 állam költségvetése lesz egyensúlyban. a legvirágzóbb államnak kikiáltott kalifornia költségvetési hiánya az idén több mint 1,5 milliárd dollár. new york államnak ebben az évben 579 millió dolláros hitelt kellett felvennie. a többiekhez képest „rózsás” helyzetű alaszka három milliárd dollárt kényerült lefaragni költségvetéséből a zuhanó olajárak miatt. /folyt./

rp fg bd
11.32 220383 1907

Nw 1290

..-

sk0029 4 230 mtik1031 /panoráma/

az államok helyzete - az egyesült államokban /2. rész/

a helyi kormányzatok zöme nem számolt azzal, hogy a recesszió ilyen sokáig elhúzódik. a szövetségi kormány meg éppenséggel csak „biztatta” őket, hiszen több tucat állam az 1982-83-as költségvetését a fehér ház jóslatára alapozta, hogy tudniillik a gazdasági növekedés három százalékos lesz, tavaly az amerikai termelés 1,2 százalékkal esett. a tizenkétmilliós munkanélküliség és a lankadó vásárlási kedv a két legfontosabb bevételi forrást, a jövedelmi és forgalmi adót apasztotta le jócskán a költségvetésből - az államok keserűségére.

több állami kormányzat pedig éppen úgy próbál saját gondján enyhíteni, hogy - a most újra beharangozott fellendülésre várva - visszatartja azokat a pénzösszegeket és juttatásokat, amelyek egyébként a megyéket és a városokat illetnék meg. egy közelmúltban készült felmérés szerint a megyék költségvetésében a leggyorsabban növekvő kiadási tételt a kölcsönökért fizetett kamatok teszik ki.

„a kutak kiapadtak, de maradt egy utolsó mentsvár: a jövedelmi és a forgalmi adók emelése. és ez az, amit az államok meg is fognak tenni,, - vélekedett korábban steven gold közgazdász.

nos, harminckét állam a közelmúltban vagy már megemelte az adókat, vagy igencsak fontolgatja ezt a lépést. hogy mit szólnak ehhez az adófizetők és a reagani gazdaságpolitika agytrösztjei? nincsenek elragadtatva...

r.p. mti-panoráma

rp/th fg bd

11.33 220383 1447

Nw 1290

..-

sk0030 4 230 mtik1032

kinai szóvivő

peking, 1983. március 22. /mti/ - a kínai külügyminisztérium szóvivője, csi huaj-juan keddi nyilvános tájékoztatóján hasznosnak minősítette a március első felében moszkvában tartott kínai-szovjet külügyminiszter-helyettesi konzultációk második fordulóját, a moszkvai megbeszélések légkörét a szóvivő őszintének és nyugodtnak nevezte, s megerősítette, hogy a két fél megállapodásának megfelelően a harmadik fordulót pekingben rendezik majd meg. az időpontot diplomáciai uton rögzítik. a szóvivő mindehhez hozzátette, hogy „a kínai-szovjet kapcsolatok előtt álló akadályok elhárítására vonatkozó kínai elvi álláspont szilárd és mindenki előtt ismert„.

ugyancsak a keddi tájékoztatón jelentették be, hogy április elsején a kínai kormány meghívására pekingbe érkeznek hoszni mubarak egyiptomi elnök. mubarak ebben a minőségében először látogat kínába, korábban azonban két alkalommal - 1976-ban és 1980-ban - is felkereste már a távol-keleti országot. mubarak kína után a kndk-ba, japánba és indonéziába is ellátogat.

nc/th ha

13.15 220383 1061

--

sk0031 4 230 mtik1033

thatcher—fitzgerald

london, 1983. március 22. /mti/ - kedden délelőtt - a brüsszeli egk-csucsértekezlet szünetében - „nem hivatalos, bemutatkozó jellegű„ találkozót tartott a brit és az ir miniszterelnök. ez volt első közvetlen eszmecserejük azóta, hogy az ir köztársaságban ismét garrett fitzgerald alakított kormányt.

a 45 perces találkozón - a két miniszterelnökség egybehangzó közlése szerint - „egy sor közös érdekű problémát„ vitattak meg.

londonban a brüsszeli információt kiegészítették azzal, hogy thatcher asszony és fitzgerald legközelebbi tanácskozása a júniusi stuttgarti közöspiaci csucs alkalmával zajlik majd le.

a hír figyelmet kelt, mert arra vall, hogy a régóta várt angol-ir kormányfői találkozó egyik félnek sem sürgős, thatcher asszonynak - mint megfigyelők vélik - az idén esedékes választások előtt kivált nem.

ae/th ha

13.18 220383 0891

--

sk0032 4 230 mtik1034

brit költségvetés

london, 1983. március 22. /mti/ - a brit alsóház hétfőn éjszaka 297 szavazattal 225 ellenében elfogadta a pénzügyminiszter 1983-84-es költségvetési javaslatát.

a vita lezárásaként denis healey, a munkáspárti ellenzék alvezére - utalva arra, hogy a büdzsé megint csak nem veszi figyelembe a gazdasági pangást és az óriási munkanélküliséget - kijelentette: howe pénzügyminiszter, amint az előző négy évben mindenkor, „ujból átrendezte a napozószékeket a süllyedő hajón„.

válaszként howe megismételte a konzervatív kormány lassan közhellyé váló ellenérvét: a csökkenő infláció és a mérséklődő kamatlábak végülis előkészítik a gazdasági talpraállást, és a kormánynak továbbra sincs szándékában a közületi kereslet mesterséges fokozásával az „igéretes„ piaci irányzatokat veszélybe sodorni.

ae/th ha

13.22 220383 0848

--

sk0033 4 230 mtik1035

két rövid hír

elefántcsontpart - új főváros

abidjan, 1983. március 22. /afp/ - az elefántcsontparti parlament hétfőn közfelkiáltással úgy döntött, hogy ezután jamuszukro, félix houphouët-boigny államfő szülővárosa lesz az ország új fővárosa. az eddigi főváros, az 1,8 millió lakosu abidjan továbbra is az ország legfontosabb gazdasági központja marad. a 100 ezer lakosu új főváros abidjantól 220 kilométerrel északra fekszik.

szovjet hadiflotta

moszkva, 1983. március 22. /mti/ - a szovjet haditengerészeti flotta „admirál vlagyimirszkij”, elnevezésű oceanográfiai kutató hajója antarktisz expedíciója befejeztével, egy korábbi megállapodás értelmében március 25-én ötnapos hivatalos látogatásra buenos aires kikötőjébe érkezik. a látogatáson részt vesz vlagyimir akimov altengernagy - közölte a szovjet hírügynökség.

ps-hj fm ai
13.44 220383 0869

--

sk0034 4 230 mtik1036

háborus bűnösök-sajtóértekeztetés

kovács sándor, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1983. március 22. /mti/ - a háborus bűntettek, az emberiség elleni bűncselekmények elkövetőinek felelősségrevonása nem csupán jogi kérdés, hanem politikai is: közvetlen kapcsolatban van a békéért, a társadalmi haladásért, a békés egymás mellett élés elveinek valórváltásért folytatott küzdelemmel. ezért minden becsületes ember joggal várja el az ilyen tettek elkövetőinek megbüntetését - mondotta a többi között nyikolaj bazsenov, a szovjetunió legfőbb ügyészének első helyettese keddi moszkvai sajtótájékoztatóján.

a szovjetunió majd négy évtizeddel a második világháború befejezése után is következetesen folytatja a még szabadlábban élő háborus bűnösök felkutatását és megbüntetését. erre az érvényben lévő nemzetközi jogi normák betartása is kötelezi az országot. ugyanakkor egyes államokban - mindenekezt az egyesült államokban -

Nw

igyekeznek azt a látszatot kelteni, mintha már elmúlt volna a felelősségrevonás ideje. bazsenov tájékoztatta az újságírókat arról, hogy washington egyetlenegy háborus bűnöst sem adott ki a szovjetunióknak abból a 140-ből, akik jelenleg az egyesült államokban élnek, és akik bűnösségét az illetékes szervek megfelelő dokumentumokkal bizonyították. egy 1978-as kongresszusi jelentés azt is elismerte - folytatta a szovjet jogász -, hogy az amerikai titkosszolgálat felhasználta saját céljaira az egyesült államokban menedékre lelt náci bűnösöket. mindez azt bizonyítja, hogy az egyesült államokban a hivatalos politika rangjára emelték a háborus bűnösök rejtegetését - jelentette ki bazsenov.

a szovjet illetékesek igyekeznek minden segítséget megadni a háborus bűnösök felkutatásához: az elmúlt öt évben mintegy háromezer bizonyító erejű dokumentumot nyújtottak át különböző államok képviselőinek, és majd négyszáz külföldi jogász járt a szovjetunióban, hogy a még élő tanukat személyesen hallgassa ki. hasonló jellegű segítséget azonban a szovjetunió kizárólag a szocialista országoktól kap, mert a nyugati országok egy jelentős részében igyekeznek meg nem történné tenni az emberiség elleni bűntetteket. az nszk-ban például a háborus bűnösök mindössze nyolc százaléka került bíróság elé - hangoztatta nyikolaj bazsenov.

kr/th ha

13.45 220383 2291

--

sk0035 4 230 mtik1037

salvadori helyzetkép

san salvador, la palma, 1983. március 22. /mti-afp/ap/upi/ - a salvadori hadsereg nagyszabású támadásra készül az ország északi tartományában, chalatenangoban a hazafiak állásainak felszámolására. a hír san salvadorban a hadsereg egy magas rangú személyisége is megerősítette.

a salvadori légierő hétfőn a hazafiaknak san salvadorból, a hondurasi határtól alig tíz kilométerre lévő, la palmába vezető ut mellett állásait bombázta. mint az afp francia hírügynökség helyszínen tartózkodó tudósítója jelentette, a tartomány székhelyén, chalatenangoban három napja megszűnt az áramszolgáltatás. ezer katonával, mintegy husz kamionból álló konvoj tünt fel az úton - feltehetően a tartományi székhelyen állomásozó kormánycsapatok megerősítésére sietve. a tartományt, négy település, köztük chalatenango kivételével a hazafiak ellenőrzik.

Nw

mint a hazafiak rádióadója bejelentette, harcok folynak az észak-keleti morazan tartományban is, ahol a salvadori hadsereg szintén jelentős erőket vont össze. a legutóbbi összecsapásokban a farabundo marti nemzeti felszabadítási front harcosai a salvadori hadsereg összesen tizenöt katonáját tették harcképtelenné - közölte a radio venceremos.-az év eleje óta a kormánycsapatok a harmadik tisztogató offenzívát indítják a tartományban.

az emberi jogok salvadori bizottsága, amely 1980 óta illegálitásban működik, a salvadori rezsimet és az amerikai kormányt tette felelőssé marianella garcia villas asszonynak, a bizottság elnöknőjének haláláért. az elnöknőt március 15.-én ölték meg san salvadortól északra. a bizottság az ensz emberi jogok bizottságához fordult: indítson vizsgálatot garcia villas asszony halála körülményeinek tisztázására.

a salvadori kormány által létrehozott ugynevezett békebizottság elnöke hétfőn gazdasági segítséggel kecsegtette azokat a hazafiakat, akik magana elnök amnesztia-tervének keretében leteszik a fegyvert. a múlt héten a radio venceremos elutasította a hazafiaknak felajánlott amnesztiát. az amnesztia és a kormánynak a decemberi választásokra tett ígérete „durva kísérlet, hogy elejét vegyék a rendszer összeomlásának,„. célja az, hogy ezzel igazolják a konzervatív kormánynak nyújtott amerikai katonai segítséget - mutatott rá a hazafiak rádióadója.

pf fm ai
13.56 220383 2300

--

sk0036 4 230 mtik1038

háboruban álló világ /1.rész/

washington, 1983. március 22. /taszsz/ - jelenleg a világon mintegy negyven helyen vívnak államok közötti vagy belső fegyveres harcot - állapítja meg a „háboruban álló világ,„ című tanulmány, amelyet hétfőn adott ki a védelmi információs központ elnevezésű amerikai társadalmi szervezet.

a negyven konfliktusból öt „hagyományos,„ országok közötti háború, a többi belső fegyveres küzdelem. a harcokban közvetlenül több mint négymillió ember vesz részt, a halottak számát a kiadvány egy- és öt millió közé teszi. a konfliktusok pénzben kifejezhető ára sokmilliárd dollár.

Nm

ami a harcok területi megoszlását illeti, a közel- és közép-keleten jelenleg tíz fegyveres konfliktus zajlik, köztük az iráni-iraki háború és izrael libanoni háborúja. ázsiában és afrikában ugyancsak tíz-tíz helyen folyik harc, például namibiában, ahol dél-afrika a helyi felszabadító erők ellen visel háborút. latin-amerika hét konfliktus színhelye, köztük a falkland-szigetek körüli brit-argentín viszály és a salvadori polgárháború. nyugat-európában három helyen folyik fegyveres harc: a spanyolországi baszkföldön, észak-írországban és olaszországban, ahol a rendfenntartó erők szélsőséges terrorista csoportokkal állnak szemben.

csaknem valamennyi háboruban vagy fegyveres belharcban fölfedezhető a külső beavatkozás - állapítja meg a kiadvány.-ez rendszerint fegyverszállításban, katonai tanácsadók kiküldésében és a harcok résztvevőinek kiképzésében nyilvánul meg.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

/upi/ - nyolc fegyveres konfliktusban összesen körülbelül félmillió külföldi katona is részt vesz. a harcoló államok közül husznak az egyesült államok, 13-nak a szovjetunió a legfőbb fegyverszállítója.

a tanulmány külön felsorolja a tíz legvéresebb konfliktust /a konfliktus megnevezése után a kirobbanás évszáma áll, azután pedig a halottak száma/: /folyt./

kf fm ai
14.00 220383 1973

--

sk0037 4 230 mtik1039

háboruban álló világ /2.rész/

kambodzsai polgárháború.....1970....1-4 millió

kelet-timori gerillaháború.....1975....100-250 ezer

afganisztán.....1978....100 ezer

Nm

iraki-iráni háboru.....1980.....80-100 ezer
 libanoni polgárháboru.....1975.....80 ezer
 fülöp-szigeteki gerillaháboru...1972.....50-100 ezer
 kínai-vietnami háboru.....1979.....47 ezer
 guatemalai polgárháboru.....1967.....30-40 ezer
 salvadori polgárháboru.....1977.....30 ezer
 eritreai gerillaháboru.....1962.....30 ezer.

„sok tekintetben az egyesült államok és a szovjetunió egymással harcolnak ezekben a háborúkban,, - jelentette ki gene larocque nyugalmazott ellentengernagy, a tanulmányt kiadó szervezet igazgatója. „az egyik oldalnak az egyesült államok adja a fegyvereket és a kiképzést, a másiknak a szovjetunió. sok ilyen konfliktus közvetlen amerikai-szovjet konfrontációhoz vezethet.,,

„ha ezek ketten lőni kezdenek egymásra, akkor minden valószínűség szerint hamar bekapcsolódnak a harcba a nukleáris fegyverek is. ennek oka az, hogy mindkét fél fegyverzetét nukleáris alapokra fektették. legfőbb ideje, hogy kiszálljunk ezekből a háborúkból,, - mondta larocque.

kf fm ai
 14.03 220383 1279

..-

sk0038 4 230 mtik1041

genf - szovjet-amerikai

genf, 1983. március 22. /taszsz/ - genfben kedden teljes ülést tartott a szovjetunió és az egyesült államok küldöttsége az európai nukleáris fegyverek korlátozásáról folyó tárgyalásokon.

ur-kzs hf

14.21 220383 0242

Nm

..-

sk0039 4 230 mtik1042

guatemala

guatemalaváros, 1983. március 22. /upi/ - hétfőn guatemalavárosban kivégezték azt a három polgári és két katonai személyt, akiket „rendbontás és felforgatás,, vádjával ítélték halálra a tavalyi puccs után felállított különleges katonai bíróságok. a vádlottak kegyelmi kérvényét a legfelsőbb bíróság elutasította.

oscar humberto mejia victores guatemalai hadügyminiszter bejelentése szerint a közeljövőben további 200 személy ügyében hoznak ítéletet a titkos katonai véstörvényszékek.

guatemalából származó értesülések szerint efrain rios montt tábornok egyéves elnökségi ideje alatt több száz baloldali meggyőződésű ellenzéki személyt végeztek ki a statáriális bíróságok döntése alapján.

az államcsinnyel hatalomra jutott rios montt tábornok-elnök vasárnapi rádióbeszédében bizonyos enyhítő intézkedéseket helyezett kilátásba hatalomra kerülésének első évfordulója alkalmából. magyarázatként utalt arra a félelmére, hogy ellenkező esetben az ő rendszerét is elsöpörheti egy újabb katonai puccs, s ez guatemalában a salvadorihoz hasonló polgárháborus helyzethez vezetne.

ág hf ai
 14.24 220383 1129

..-

sk0040 4 230 mtik1043

madridi találkozó

madrid, 1983. március 22. /mti/ - a madridi találkozó keddi teljes ülésén beriszlav badurina nagykövet, a jugoszláv küldöttség vezetője, a konferencián résztvevő nyolc semleges és el nem kötelezett ország nevében szólalt fel. fontos, hangoztatta, hogy a találkozó résztvevői még a - hamarosan várható - tavaszi szünet előtt fejtsék ki álláspontjukat: lehetségesnek tartják-e a közeli megegyezést a nyolcak által a közelmúltban beterjesztett, módosított zárónyilatkozat-tervezet alapján.

a jugoszláv képviselő megítélése szerint bizonytalan helyzetet teremtene, ha a küldöttségek anélkül utaznának haza a tavaszi szünetre, hogy világosan ismernék egymás szándékait. ezért felkérte

Nm

a küldötteket, hogy a következő napokban mondjanak véleményt a semlegesek javaslatáról.

a jugoszláv képviselő véleménykifejtésre felszólító javaslatát felszólalásában támogatta az osztrák, a svéd, a ciprusi és a svájci nagykövet.

madridban a következő teljes ülésre pénteken kerül sor.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

bár hivatalos döntés csak pénteken lesz, a találkozót március 25-én tavaszi szünetet rendel el, amely április 12-ig vagy 19-ig tart.

ky/th ha

14.27 220383 1252

-. -

sk0041 4 230 mtik1044

rövid hírek

ndnsz - angola

berlin, 1983. március 22. /mti/ - nyilatkozatban bélyegezte meg a nemzetközi demokratikus nőszövetség, hogy angolai ellenforradalmárok - akik a dél-afrikai fajüldöző rendszer aktív támogatását élvezik - angolai és csehszlovák állampolgárokat hurcoltak el. az ndnsz kedden közzétett állásfoglalásában szolidaritásáról biztosította a 66 elrabolt csehszlovák állampolgár hozzátartozóit, és közölte: támogat minden lépést, amely az elhurcoltak kiszabadítását, életük megmentését szolgálja.

jogászok az atomfegyverek ellen

stockholm, 1983. március 22. /taszsz/ - a svéd fővárosban megtartotta alapító ülését a „jogászok az atomfegyverek ellen,, elnevezésű szervezet. az ország legnevesebb jogászáinak kezdeményezésére alakult szervezet felhívással fordult a svéd jogászokhoz: tudásukat és tapasztalatukat felhasználva aktívan járuljanak hozzá a nukleáris katasztrófa veszélyének elhárításához.

Nu

vonatszerencsétlenség

dakka, 1983. március 22. /upi/ - összeomlott egy száz évvel ezelőtt épített vasuti hid kedden bangladesben. a fővárostól 240 kilométerre északnyugatra fekvő sirajganjban tomboló itéletidőben az óránként 100 kilométeres sebességű szél meglazította a hid vasszerkezetét, és a hid az áthaladó tulzsufolt személyvonat súlya alatt leszakadt. a szerelvény három kocsija a folyóba zuhant. a baleset következtében negyven ember életét veszítette, és mintegy százan megsérültek.

szi hf

14.43 220383 1466

-. -

sk0042 4 230 mtik1045

herzog izrael új elnöke

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1983. március 22. /mti/ - az izraeli parlament kedden meglepetésre leszavazta a kormánypárt jelöltjét, és az ellenzéki munkapárthoz tartozó haim herzog volt ensz-képviselőt választotta meg izrael állam elnökévé a következő öt esztendőre.

a parlament, a knesszet, már az első szavazási fordulóban döntött: herzogra a képviselőknek több mint a fele adta voksát, a munkapárti politikusra 61 szavazatot esett. a kormányzó likud tömb jelöltje, menahem elon, 57 szavazatot kapott. két képviselő szavazata érvénytelen volt.

ha a likud valamennyi képviselője és elkötelezett szövetségese begin jelöltjét támogatja, elon könnyen győzött volna. herzog most azért lett államelnök, mert a likud tábora megbomlott. minthogy a szavazás titkos volt, a kormánypártnak, amely az eredmény hallatán nem titkolta csalódását, eleméznie kell veresége okait. ezek között szerepelhet az, hogy gyengült begin ellenőrzése saját tábora fölött; hogy herzog pályafutása és családi háttere vonzotta a vallási orientációju csoportosulások szavazatait, s az is, hogy herzog rokonságban áll a likud egyik kisebb partnerét pénzelő milliomos családdal.

az izraeli államelnöki poszt formai jelentőségű, de a most távozó jichak navon befolyásolta izrael politikai életét, amikor elrendelte a bejruti mészárlás lemondatásokkal végződött kivizsgálását. begin emiatt tekintélyi kérdést csinált az elnökválasztásból, s ennek eredménye érzékenyen érintette. herzog

Nu

első nyilatkozatában értesre adta, hogy funkcióját a pártok fölött kívánja gyakorolni, ám az izraeli rádió riportérének azt is mondta, hogy ha olyan kérdés elé állítják, mint navont, ,,a válaszon dönt,,.

haim herzog, izrael állam hatodik elnöke, 1918-ban észak-írországbán, zsidó főpapi családból született. részt vett a cionista szervezkedésben, s 1935-ben tünt fel palesztinában, ahol bekapcsolódott a hagana illegális fegyveres szervezetbe. később Angliában járt egyetemre, a második világháború alatt pedig a sandhursti katonai akadémiára, amely az angol tisztikarba, a brit felderítésbe juttatta. később az izraeli hadsereg felderítő szolgálatának főnöke, s egy időben washingtoni katonai attasé volt. több éven át vezette izrael ENSZ-misszióját, s 1981-től volt képviselője a knesszetnek.

pk/th ha

15.12 220383 2353

--

sk0043 4 230 mtik1046

nszk - befejező koalíciós tárgyalások

bonn, 1983. március 22. /mti/ - kedden délután a bonni kancellári hivatalban megkezdődött a nyugatnémet keresztény uniópártok és a szabaddemokrata párt utolsó koalíciós tárgyalása.

a helmut kohl, franz josef strauss és hans-dietrich genscher vezette küldöttségek elsősorban az új kormány külpolitikai célkitűzéseit vitatják meg.

a jól értesült general-anzeiger szerint a CDU és a CSU közös tervezete nagyrészt már nem tartalmazza strauss pártjának azokat a jobboldali követeléseket, amelyekről a quick magazin tudósított legfrissebb számában. ,,bizonyos hangsúlyeltolódások,, azonban a jövőben elképzelhetőek a nyugatnémet külpolitikában - írta a general-anzeiger, hozzátéve: kohl és genscher alapján a ,,folytonosság,, fenntartására törekszik.

a koalíciós pártok ezenkívül megvitatják a jómodu középrétegek beruházási póttadójának problémáját is. míg az FDP ragaszkodik hozzá, hogy a póttadót 1987-től visszafizessék, addig az uniópártok ellenzik ezt. várhatóan ebben a kérdésben is kompromisszum fog születni.

Nm

a tervek szerint szerdán a kormánypártok parlamenti frakciói foglalnak állást a koalíciós tárgyalások eredményével kapcsolatban.

fkj/th ha

15.12 220383 1233

--

sk0044 4 230 mtik1047

usa-libanon

bejrut, 1983. március 22. /mti/ - philip habib amerikai különmegbízott kedden tájékoztatta amin gemajel libanoni államfőt az izraeli megszálló csapatok kivonásával összefüggő washingtoni rendezési javaslatokról és a tervezetre adott izraeli válaszról.

bár hírek szerint mind izrael, mind libanon hozzájárult, hogy az új amerikai javaslatok alapján folytassák hétfőn felújított tárgyalásaikat, tel-aviv az állítólag 15 pontos tervezet több tételét elfogadhatatlannak tartja, illetve pótlólagos magyarázatokat kért. annyi azonban bizonyos, hogy az egyesült államok kész növelni a többnemzetiségű haderő amerikai egységeinek létszámát, vállalja a libanoni hadsereg felfegyverzését és kiképzését, hajlandó részt venni a dél-libanoni biztonsági intézkedéseket ellenőrző amerikai-izraeli-libanoni katonai vegyesbizottság munkájában, és megosztani az amerikai hírszerzés adatait az izraeli hadvezetéssel.

a bejruti kormányt kellemetlenül érintette egy amerikai kongresszusi tanulmány. az okmány a tárgyalások kritikus szakaszához időzítve erősítette meg az izraeli álláspontot, hogy a libanoni hadsereg csupán papíron létezik, és két éven belül nem lesz belőle ütőképes katonai erő.

közben washingtonban bejelentették: hetven amerikai katonai kiképzőt, köztük a különleges alakulatok 28 ,,zöldsapkását,, küldték bejrutba, hogy meggyorsítsák a libanoni hadsereg kiképzését. szerdán 32 amerikai harckocsit kap a libanoni hadsereg, amelynek a felfegyverzését már korábban megkezdték.

egy izraeli katonai szóvivő elismerte, hogy a megszálló hatóságok külön női börtönt létesítettek nabatije közelében palesztin és libanoni lányok, asszonyok számára, akiket eddig izraelben őriztek.

Nm

a nabatije környéki falvak lakói a mecsetekben összegyűlve általános ülésstrájjkal követelik dzsibsit, az izraeli hadsereg által öt napja letartóztatott és elhurcolt siita imámjának szabadon bocsátását. szerdán dzsibsit vallási vezetői éhségstrájkot kezdenek.

bz/th ha

15.42 220383 2003

--

sk0045 4 230 mtik1048

japán—közel-kelet

tokió, 1983. március 22. /mti/ - a pfsz elismerésére szólította fel japánt keddi tokiói sajtóértekezletén dzsamal szurani, a szervezet vezetőségének tagja. szurani a palesztin nemzeti tanács /a parlament/ küldöttségét vezette, amely részt vett a libanonban elkövetett izraeli bűncselekményeket kivizsgáló, a japán fővárosban tartott nemzetközi bírósági ülésen. a tanácskozást szigetországi palesztinbarát csoportok szervezték, s azon számos országból neves politikusok, közéleti személyiségek vettek részt.

ismeretes, hogy a pfsz 1977-ben irodát nyithatott tokióban. a japán kormány azonban eddig nem volt hajlandó diplomáciai státust nyújtani munkatársainak annak ellenére, hogy a hivatalos tokió a palesztinok önrendelkezésének igenlésében washingtonnál, de a többi nyugati szövetségesnél is jóval tovább megy.

a keddi sajtókonferencián - akárcsak a nemzetközi bírósági ülésen - megdöbbentő adatok és tények kerültek nyilvánosságra a libanon elleni izraeli agresszióról. a palesztin politikus egyebek között elmondotta: csak tavaly nyáron izrael a légitámadások során 220 ezer bombát dobott libanon területére.

ugyancsak kedden tokióban ismeretessé vált: a hét közepén a japán külügyminisztérium meghívására a fővárosba érkezik mohamed milhem, az izrael által megszállt ciszjordániában lévő halhul város - a megszállók által elűzött - polgármestere. külügyminisztériumi források szerint a látogatás a palesztinai nép és japán közötti kölcsönös megértés elmélyítését szolgálja. tokiói tartózkodása során a nyugati parton élők, mintegy 800 ezer palesztin egyik vezető képviselőjének számító milhemet várhatóan fogadja abe sintaro külügyminiszter is.

pl/th ha

15.47 220383 1718

Nuu

--

sk0046 4 230 mtik1049

rövid hírek

kina-japán

peking, 1983. március 22. /mti/ - kedden pekingben megkezdődött a kínai és a japán külügyminisztérium magas rangú diplomatáinak negyedik konzultációja. a kínai felet fu hao tanácsadó, japánt pedig nakadzima tosidzsiro külügyminiszter-helyettes vezeti. a kétnapos konzultáción kétoldalú és nemzetközi kérdésekről cserélnek véleményt. az évenkénti kínai-japán külügyminisztériumközi konzultációkról ohira maszajosi, akkori japán miniszterelnök 1979-es kínai látogatásán döntöttek.

nemzetközi ciprusi szolidaritási bizottság

nicosia, 1983. március 22. /taszsz/ - kedden a ciprusi fővárosban megkezdte tanácskozását a nemzetközi ciprusi szolidaritási bizottság végrehajtó bizottsága. a testület megvizsgálja a jelenlegi ciprusi helyzet aktuális kérdéseit, és megvitatja az októberben lisszabonban megrendezendő nemzetközi ciprusi szolidaritási konferenciát érintő időszere kérdéseket.

usa - viharok

washington, 1983. március 22. /afp/ - több, mint tíz halottja van a hétfői első tavaszi viharok az egyesült államok északi részén - jelentték helyi hivatalos személyek. a nagy tavak környékén olyan mennyiségű hó esett - egyebek között a repülőterekre -, hogy több órára megbénította a légiközlekedést chicago és a michigan-tó melletti milwaukee között. az egyesült államok keleti partvidékén a viharos esőzések miatt a folyók massachusetts és maryland között kiléptek medrükből, a hőmérséklet nulla fok alá zuhant. a hirtelen lehülés georgiában fenyegeti az idej gyümölcsstermést.

nc-kzs hf pi

16.15 220383 1562

Nuu

--

sk0047 4 230 mtik1052

szejm /1.rész/

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1983.március 22./mti/ - lengyelország belső helyzete, és az 1985-ig szóló hároméves terv a két fő téma a lengyel parlament kedden kezdődött ülésén.

czeslaw kisczak altábornagy, belügyminiszter az ország belbiztonságáról és közrendjéről szóló beszámolójában kijelentette: a szükségállapot bevezetése után tizenöt hónappal felelőséggel elmondható, hogy sikerült megfékezni az állam széthullásának folyamatát, a népgazdaságot megbénító anarchiát. az év eleje óta eltelt időszak bebizonyította, hogy helyes volt a szükségállapot felfüggesztéséről hozott döntés. a belső és a külső ellenséges propagandának ma már a korábbinál jóval kisebb a hatása, terjed az az felismerés, hogy az ország belső problémáit csakis a rend és a nyugalom légkörében, saját munkával és saját erőből lehet megoldani.

ugyanakkor tudni kell, hogy a nyugati, főként amerikai hirszerző és felforgató központok, valamint a belföldi ellenséges csoportok az élet újabb területeit célozzák meg. ezek közé tartozik az állam és az egyház viszonyának megromlása, a pápalátogatás előkészületeinek megzavarása. a hatóságok e törekvések megghiusításában az egyház megfelelő lépéseire is számítanak.

a szocialistaellenes erők az ifjúságot tekintik fő ,,vadászterületüknek,, . ezenkívül minden szervezet, legális intézmény bojkottálására, a munka fékezésére, sőt szabotálására uszítanak, beleértve a sztrájkot is. a belügyi szerveknek tudomásuk van arról, hogy az ellenfél május első napjaira általános sztrájkot próbál szervezni. a hatóságok ennek megfelelően intézkednek.

az ilyen kísérletek ellenére - mondotta kisczak - kétségtelen tény, hogy lengyelország belső helyzete fokozatosan javul. sikerült felgöngyölíteni a legnagyobb illegális szervezeteket, csoportokat. az állambiztonsági szolgálat a szükségállapot bevezetése óta több mint 700 földalatti csoportot, 12 illegális rádióadót leplezett le, és 1300 nyomdai berendezést foglalt le. jellemző, hogy az ellenséges propagandát szolgáló eszközök kivétel nélkül nyugati eredetűek voltak.

ta

a hatóságok, miközben a leghatározottabban fellépnek az államellenes, szabotázs- vagy terrorista jellegű akciókkal szemben, nem a börtönök megtöltésére törekednek. ellenkezőleg: mindenki, aki megfelelően átértékelte korábbi tevékenységét, visszatérhet a normális életbe, ahogyan ezt a volt internáltak túlnyomó többsége tette. ugyancsak következmények nélkül hazatérhetnek az illegálisan nyugatra távozottak is./folyt/

kn/hi ha
17.13 220383 2547

--

sk0048 4 230 mtik1054

szejm /2.rész/

a továbbiakban a belügyminiszter elmondta, hogy jelenleg lengyelországban világviszonylatban is jó a közbiztonság. a köztörvényes bűncselekmények száma tavaly mintegy másfél százalékkal csökkent 1981-hez képest. ugyanakkor mintegy 30 százalékkal növekedett a kisebb-nagyobb gazdasági bűncselekmények száma. a spekuláció, a nyereszkesedés ellen folytatott egyre szélesebb körű küzdelemben tavaly több mint 200 millió zloty értékű, az üzletekben elrejtett árut, magánosoknál pedig csaknem fél milliárd zloty értékű árucikket foglaltak le.

kisczak hangsúlyozta, hogy a hatóságok csakis a társadalom széles köreivel szorosan együttműködve tevékenykedhetnek eredményesen. örvendetesnek mondta, hogy az utóbbi időben a lakosság részéről egyre gyakrabban nyújtanak segítséget a belügyi szervek munkájához.

ugyancsak a társadalommal, a különböző szervezetekkel való együttműködés fontosságát emelte ki sylwester zawadzki igazságügyminiszter, aki nagy figyelmet fordított a megelőzés, illetve a büntetésüket letöltött személyek utónevelése kérdésének. egy esetleges amnesztia-rendeletéről szólva úgy fogalmazott, hogy ahhoz két feltétel szükséges. az egyik az, hogy az érintettek éljenek kegyelemkérési jogukkal. /a szükségállapot előírásainak politikai indítéku megsértése miatt 1462 személyt ítéltek szabadságvesztésre, közülük azonban mintegy hatszázan mindaddig nem fordultak kegyelmi kérelemmel az államtanácshoz./ a másik feltétel a társadalmi nyugalom megszilárdulása, a teljes normalizáció.

a két beszámolóról a képviselők összevont vitát tartottak .

kn/hi ha
17.21 220383 1613

ta

--

sk0049 4 230 mtik1055 /panoráma/

a párbeszéd folytatódik

baracs dénes, az mti hirmagyarozója írja:

1983. március 22. /mti/ - a kulcsmondat abban a hírben található, amely gromiko szovjet külügyminiszter és csien csi-csen kínai külügyminiszterhelyettes találkozójáról jelent meg moszkvában. szovjet és kínai részről egyaránt rámutattak annak jelentőségére, hangzik a tudósítás, hogy a két ország politikai párbeszédet folytat.

a szovjet diplomácia irányítója és a szovjet-kínai konzultáción kínai képviselő csien csi-csen közötti hétfői találkozó lezárta a tavaly kezdődött megbeszélés-sorozat második, ezáltal moszkvában lezajlott menetét. a harmadikra később megállapítandó időpontban ismét pekingben kerül sor, ahol leonyid iljicsov szovjet külügyminiszterhelyettes és kínai partnere októberben csaknem hároméves szünet után újra felvette a hivatalos érintkezések e legfontosabb szálát. előzőleg, mint ismeretes, peking szakította meg a szovjet-kínai határtárgyalások 1969 óta eredmény nélkül zajló sorozatát, afganisztánra hivatkozva.

a most moszkvában végetért második menet is - akárcsak az első - zárt ajtó mögött zajlott, s csak a tárgyalási fórumon kívül elhangzott állásfoglalások, megjelent írások alapján lehet képet alkotni róla. egyik oldalról sem titkolták, hogy az évtizedeken át felhalmozódott problémák rendezése időt és kitartó erőfeszítéseket igényel, nem várható hirtelen fordulat. pekingben nyilvánosan hangoztattak olyan követeléseket afganisztánnal, kambodzsával és a kínai-szovjet határ helyzetével kapcsolatban, amelyek előterjesztése önmagában mutatta, hogy a kínai diplomácia maga sem törekedhet gyors megegyezésre.

míg azonban a problémák régiek, láthatóan új módon jelentkeznek. szovjet részről - a leonyid brezsnyev taskenti és bakui, majd jurij andropov novemberi moszkvai beszédeiben folyamatosan és következetesen megismételt tárgyalási és rendezési szándéknak megfelelően - ismét jelezték, és a tárgyalások megindítására, majd folytatására tett lépésekkel alá is húzták a konstruktív és tárgyilagos érintkezés szükségességét. erről andrej gromiko a kínai diplomatát fogadva külön hangsúlyozta: „a szovjetunió kész keresni a kínához fűződő viszony javításának útjait és a már meglévő kétoldalu kapcsolatok fokozatos bővítésének lehetőségeit, ami hozzájárulna a két ország kapcsolatainak általános javításához,„/folyt/.

bd pi

17.22 220383 2368

ta

-.-

sk0050 4 230 mtik1056

a párbeszéd folytatódik

ami a pekingi értékelést illeti, csien csi-csen „hasznosnak,, nevezte a március 1-től 15-ig tartott megbeszélés-sorozatot, amelynek végeztével a diplomata és az általa vezetett küldöttség szovjet közép-ázsiaival ismerkedett. ez az utazás is hosszú évek után jelentett új „premier,,: egy magasrangú kínai delegáció vidéki látogatását a szovjetunióban. igaz, kínai részről azt is megjegyezték, új fejlemények nincsenek, és peking küldötte jelezte, hogy kormányának ismert álláspontját fejtette ki a nézetkülönbségekről és arról, mit kellene tenni a kínai fél szerint a kínai-szovjet kapcsolatok javításának útjában álló akadályok elhárításáért. pekingből érkezett az a jellemzés is, hogy a megbeszélések légköre „nyugodt,, volt - és „őszinte,,.

vagyis a nézetkülönbségek megmaradtak - ám míg a hatvanas és hetvenes években az alapkérdésekben kibontakozott viták nyomán a kétoldalu kapcsolatok egész rendszere „befagyott,, most éppen ellenkező jelenség tapasztalható. a két ország kapcsolatainak középpontjában álló, még rendezetlen kérdésekről indított megbeszélések láthatóan csökkentették e vitapontok robbanékonyságát, ami viszont másfelől lehetővé teszi a kevésbé kényes területeken a kapcsolatok erősítését. így például a külügyminiszterhelyettesi konzultáció idején írták alá a két ország kereskedelmi egyezményét, amely a forgalom megháromszorozását irányozza elő.

a kínai-szovjet kapcsolatrendszer pedig sohasem csupán kétoldalu határu: a világpolitika egészének összefüggésében kell szemlélni. ebben a perspektívában pedig feltűnő a peking és moszkva közötti párbeszéd új, „nyugodt,, tónusa egy olyan pillanatban, amikor washington a hidegháború időszakára emlékeztető hisztérikus propagandakampányt bontakoztat ki a szovjetunió ellen és az „euro-rakéták,, telepítésével akarja a maga javára billenteni az európai katonai egyensúlyt, ugyanakkor pedig a tajvannak szóló fegyverszállításokkal kínával kialakított kapcsolatait is lehütötte. ez természetesen nem feledtetheti, hogy a kínai-amerikai kapcsolatok még így is sokkal intenzívebbek, mint a kínai-szovjet párbeszéd, akár a gazdasági, akár a politikai oldalt tekintjük.

a világpolitikában azonban nemcsak a már kialakult kapcsolatok számitanak, hanem az új jelenségek, hangsúlyok is. ezért érthető egyet gromiko és kínai partnere a kína és a szovjetunió között folytatódó párbeszéd jelentőségének hangsúlyozásában.

bd pi

17.28 220383 2456

ta

-.-

sk0051 4 230 mtik1057

finn választások

szántó andrás, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

helsinki, 1983. március 22. /mti/ - a politikai vezetők számára legnagyobb meglepetés az volt, hogy - elmaradt a meglepetés a finn parlamenti választásokon. a keddi sajtóvisszhangok a lefojtott kedélyeket tükrözik, s inkább a küszöbönálló kormányalakítási tárgyalások felé tekintenek. nagyobb meglepetést inkább néhány ismert politikus személyes választási kudarca keltett.

nem választották képviselővé johannes virolaint, a most távozó parlament elnökét, volt kormányfőt és minisztert, a centrumpárt egykori elnökét. virolainen 1945 óta folyamatosan tagja volt a törvényhozásnak. nem lett képviselő jouko kajanoja, a finn kp elnöke, aki helsinki versengett a parlamenti mandátumért az fndsz elnökével, kalevi kivistövel, a szövetség tavalyi köztársasági elnökjelöltjével, valamint a kp egy másik vezetőjével. a leköszönt kormány tagjai közül hárman nem is indultak, négyet pedig nem választottak képviselővé.

a legnagyobb példányszámu napilap, a polgári helsingin sanomat keddi száma interjút közöl a pártvezetőkkel. valamennyien úgy vélekedtek, hogy nehéz, várhatóan több hétig elhúzódó kormányalakítási tárgyalásokra kell számítani. a kormányt korábban alkotó pártok vezetői hangoztatták, hogy a jövőben is széles alapokra épülő koalíciót kell létrehozni. a választási „győztes”, finn falusi párt elnöke - közös irányvonal kialakítása esetén - készségét hangoztatta a kormányegütműködésre.

kalevi kivistö, az fndsz elnöke a szövetség 4 százalékos visszaesését meglepő arányúnak nevezte. hozzátette, hogy a vereség egyik fő oka az fndsz belső szétziláltsága.

a választások nem hivatalos végeredménye szerint a 200 tagu parlamentben az alábbi módon oszlanak meg a mandátumok /zárójelben a változás az 1979-ben szerzett mandátumokhoz képest/:

finn szociáldemokrata párt	57	/	5/
finn népi demokratikus szövetség	27	/-	8/
nemzeti koalíciós párt	44	/-	3/
centrumpárt-liberális néppárt	38	/-	2/
finn falusi párt	17	/	10/

ta

svéd néppárt

11 / 1/

a fennmaradó hat mandátumon három kisebb párt osztozik.

sa/so ha

17.29 220383 2253

-.-

sk0052 4 230 mtik1058

india - belső nyugtalanság

uj-delhi, 1983. március 22. /mti-taszsz/afp/dpa/ - a belső reakciós erők fokozzák felforgató tevékenységüket indiában - jelentette ki prakas csand szethi belügyminiszter uj-delhiben, a belügyi szervek munkatársainak tanácskozásán.

a miniszter szerint ezek az erők véres összeütközéseket provokálnak a hinduk és mohamedánok között az ország különböző körzeteiben, tüzelik a nacionalista és szeparatista irányzatokat. a vallási közösségek közötti széthúzás jelenti most a legnagyobb veszélyt india nemzeti egységére nézve - fejtegette szethi.

radzsaszvar rao, az indiai biztonsági erők vezetője szerint a helyzetért külföldi országokat terhel a felelősség. nagymértékben növekedett az india belügyeibe való külföldi beavatkozás mértéke - közölte rao.

mint jelentettük, a hétfőgén ismét véres összetűzések robbantak ki asszám szövetségi államban, ahol a helyi nacionalista vezetők a bengáli és nepáli bevándorlók kitoloncolását követelik. prakas mehrotra, a szövetségi állam kormányzója úgy nyilatkozott, hogy a bevándorlók problémájának tárgyalásos rendezését kívánja. a rendőrség átszervezését is bejelentette, de erről nem közölt részleteket.

ujabb jelentések arról számolnak be, hogy pandzsáb államban is erőszakos cselekményekre került sor. itt a mohamedán vallásu szikh lakosság szeparatista erői állnak szemben a kormányzattal. hétfőn ismeretlen fegyveresek egy szikh vezetőt megöltek, egy papot pedig megsebesítettek, az állam egy másik körzetében fegyveres szikh több mint tíz embert megsebesítettek. a szikh szélsőséges vezetői el akarnak szakadni a hindu többségű indiától és halisztán néven önálló államot akarnak alakítani. egyes nyugati megfigyelők szerint nem lehet kizárni, hogy asszám után pandzsáb állam is „lángra kap,,.

ta

narajan krisnan, az indiai kommunista párt országos tanácsának titkára komoly aggodalmának adott hangot a pandzsábi helyzet miatt. az indiai kommunisták felhívják a lakosságot, hogy határozottan szálljon szembe a szélsőségesek cselekményeivel - mondotta krisnan.

kj hf pi

17.40 220383 2092

--

sk0053 4 230 mtik1059

két rövid hír

békefenntartó erő - haláleset

róma, 1983. március 22. /mti/ - a római egyetem idegsebészetén, kedden belehalt sérülésébe a libanoni nemzetközi békefenntartó erő olasz egységének egyik tagja. a 20 esztendő sorkatona március 15-én bejrutban sebesült meg egy terrorista támadás során. a fiatal katonát súlyos gerincsérüléssel, repülőgépen szállították rómába, ahol szombaton megoperálták.

kaunda

London, 1983. március 22. /mti/ - kedden háromnapos hivatalos látogatásra londonba érkezett dr. kenneth kaunda zambiai elnök. fogadására megjelent ii. erzsébet királynő és az edinburghi herceg. zambia közismerten szoros politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatokat tart egykori gyarmatosítójával. a látogatás ezt is alá kívánja húzni.

kir ae/th hf pi

17.42 220383 0804

ta

--

sk0054 4 230 mtik1060

csehszlovák - angola

prága, 1983. március 22. /mti/ - mint a rudé právo kedden jelentette, az ensz new york-i központjába hír érkezett az angolában elrabolt csehszlovák állampolgárokról. eszerint valamennyien jól vannak, sebesült nincs közöttük. a hír az őket fogvatartó unita szervezettől a nemzetközi vöröskereszt útján jutott el az ensz székhelyére, és a csehszlovák lap rámutat: ez az első konkrét eredménye annak a segítségnek, amelyre csehszlovákia felkérte a világszervezet főtitkárát.

két prágai székhelyű nemzetközi szervezet tiltakozását fejezte ki a csehszlovák állampolgárok elrablása miatt. a szakszervezeti világszövetség javier pérez de cuellar ensz-főtitkárhoz intézett táviratában hangoztatja, hogy az szvsz köré tömörült több mint 200 milliós szakszervezeti tagságot mélységesen nyugtalanítja ez a bűncselekmény, amelyet a terrorista unita szervezet a dél-afrikai fajüldöző rezsim támogatásával követett el. a nemzetközi újságíró szervezet /nusz/ főtitkársága nyilatkozatban ítélte el az angolai szakadárak barbár akcióját. a testület egyuttal felszólítja a világ újságíróit: mozgósítsák a nemzetközi közvéleményt a csehszlovák állampolgárok elrablásának megbélyegzésére és haladéktalan szabadonbocsátásuk elérésére.

sn/hi ha

17.45 220383 1269

--

sk0055 4 230 mtik1061

afrikai hírek

mozambik - dél-afrika

maputo, 1983. március 22. /mti-ap/ - maputóban hétfőn megkezdte munkáját a mozambiki országos népi gyűlés idei ülészsaka. samora machel mozambiki elnök megnyitó beszédében kijelentette: pretoria fokozza aknamunkáját a dél-afrikai térség független országai ellen, azzal a hű reménnyel, hogy azokat bevonhatja saját politikai és gazdasági érdekszférájába. az államfő szerint ezeknek a dél-afrikai törekvéseknek jelenleg mozambik a fő célpontja. felhívta a figyelmet arra, hogy a dél-afrikai köztársaságból egyre több terrorista szivárog be mozambiki területekre, súlyosan fenyegetve a lakosság békéjét és biztonságát.

ta

mugabe - hadsereg

harare, 1983. március 22. /ap/aszsz/ - robert mugabe zimbabwei miniszterelnök kedden azzal vádolta a dél-afrikai kormányzatot, hogy terrorista csoportosulásokra támaszkodva igyekszik aláásni az ország stabilitását, mint ahogyan azt angolában és mozambikban teszi. a kormányfő, aki egy laktanyában mondott beszédet, felszólította a hadsereg katonáit és tisztjeit, hogy erősítsék meg harcképességüket, s így álljanak készen a dél-afrikai rendszer agresszív próbálkozásainak visszaverésére.

hararében kedden bejelentették, hogy joshua nkomo ellenzéki vezető hat tanácsadóját felmentették a hazaárulás vádja alól. a nkomo vezette hazafias front /a volt zapu/ vezető aktivistái azonban továbbra is fogságban maradnak, mert nagymennyiségű fegyvert és lőszert találtak birtokukban. azt is közölték, hogy nkomo hajdani gerillahadseregének parancsnokát, dumiso dabengwát hazaárulás és kormányellenes szervezkedés vádjával hamarosan bíróság elé állítják.

pretoria - párizsi tanácskozás

johannesburg, 1983. március 22. /dpa/upi/ - a dél-afrikai köztársaság külügyminisztériuma kedden közölte, hogy pretoria „bizonyos feltételek teljesítése esetén, hajlandó részt venni azon a namibiai kérdésről rendezendő ENSZ-tanácskozáson, amelyet április végén tartanak meg párizsban. a dél-afrikai rezsím a többi közt azt követeli, hogy a swapo, a délnyugat-afrikai népi szervezet a konferencián ne a namibiai nép egyetlen és törvényes képviselőjének minőségében vegyen részt.

ml ku pi

17.50 220383 2190

ta

--

sk0056 1 230 mtik1062

a szerkesztőségek figyelmébe!

-----
mai sk0027, mtik1029 sz. hírünk - melynek címe helyesen:

nato - nukleáris tervezőcsoport

- 1. bek. 2. és 4. sorában, valamint 2. bek. 5-6. sorában atomtervező csoport helyett

nukleáris tervezőcsoport irandó.

-----
lb
17.52 220383 0390

--

sk0057 4 230 mtik1063

a szerkesztőségek tájékoztatására!

kinai-szovjet

peking, 1983. március 22. /mti/ - blagovescsenszk városában február 22-től március 21-ig megtartotta 25. rendes ülését a határfolyókák: az amuron, az uszurin és az argunyon való hajózással foglalkozó kínai-szovjet vegyes bizottság, jelentette be kedden a kínai külügyminisztérium. a két fél megvitatta a hajózással és a hajózási útvonalakkal összefüggő kérdéseket. a legtöbb kérdésben megegyezésre jutottak és jegyzőkönyvet írtak alá erről. megállapodtak abban, hogy a 26. ülésre kínai területen kerül sor. az időpontot később állapítják meg.

nc/so ha

17.59 220383 0629

ta

--

sk0058 4 230 mtik1064

tyihonov-planinc

belgrád, 1983. március 22. /mti, taszsz/ - belgrádban kedden megtartották a jugoszláv-szovjet kormányfői tárgyalások első fordulóját. milka planinc és nyikolaj tyihonov szívélyes, baráti és nyílt légkörben átfogó eszmecsere folytatótt a kétoldalu kapcsolatok minden vonatkozásáról, előtérben a gazdasági együttműködésről. megvitattak továbbá időszerű nemzetközi kérdéseket is. nyikolaj tyihonov szovjetunióbeli látogatásra hívta meg a jugoszláv kormány elnökét, aki a meghívást örömmel elfogadta.

a két kormányfő a tárgyalásokon tájékoztatót adott országa belső fejlődéséről és az időszerű feladatokról. milka planinc és nyikolaj tyihonov pozitívan értékelte a jugoszláv-szovjet kapcsolatok fejlődését. megállapították, hogy eredményesen valósul meg az 1981-1985-ös időszakra vonatkozó középtávu árucseretorgalmi megállapodás, és ennek keretében az ideai árucseré értéke el fogja érni a hét milliárd dollárt. a tárgyalófelek ugyanakkor kifejezték véleményüket, hogy a két ország együttműködése elmélyíthető számos területen, így az elektronika, a robottechnika, az energetika, a mezőgazdaság, az építőipar, a gépkocsigyártás vonalán és olyan együttműködési formákban, mint a termelési szakosodás és kooperáció, valamint a harmadik piacokon való közös fellépés.

a nemzetközi helyzet áttekintésekor hangsúlyozták, hogy aktivizálni kell minden olyan erőt, amelyek fellépnek az atomháború veszélyének elhárításáért, a béke megszilárdításáért, a népeknek a függetlenségre és társadalmi haladásra való jogáért.

tyihonov felhívta a figyelmet a szovjetunió és más szocialista országok új kezdeményezéseire, amelyek kedvező lehetőségeket teremtenek a megérett nemzetközi problémák megoldására bármely fél biztonsági érdekeinek sérelme nélkül. planinc a nemzetközi feszültség enyhítéséhez tett hozzájárulásként értékelte ezeket a kezdeményezéseket.

az európai tárgyalásokat illetően a két kormányfő kifejezte óhaját, hogy mielőbb pozitív eredmények szülessenek az európai nukleáris fegyverek korlátozásáról folyó tárgyalásokon és sikerrel fejeződjék be a madridi találkozó.

aggodalmaikat fejezték ki a közel-keleti fejlemények veszélyes iránya miatt. a szovjetunió és jugoszlávia a közel-keleti válság átfogó rendezéséért száll sikkra, hangoztatták, tehát érvényt kell

ta

szerezni a palesztin nép önrendelkezésre és saját független államra való jogának is. a jelenlegi helyzetben az elsőrendű feladat az izraeli csaptok kivonása libanonból és az ensz bt idevágó határozatainak végrehajtása.

kd, lb ha pi

18.12 220383 2555

--

sk0059 4 230 mtik1065

spd vezetés

bonn, 1983. március 22. /mti/ - figyelemre méltó győzelmet aratott saját pártjában kedden hans-jochen vogel, a német szociáldemokrata párt parlamenti frakciójának elnöke. az spd jobboldalának próbálkozásai ellenére a frakció minden változtatás nélkül megválasztotta azt a nyolc elnökhelyettesét, akit vogel javasolt ezekre a posztokra.

a 202 tagu szociáldemokrata parlamenti csoportnak mintegy egyharmadát kitevő jobbszárny - egon franke és hans apel volt miniszterek vezetésével - meg akarta akadályozni három baloldali politikus, többek között wolfgang roth megválasztását. a jobbszárny három ellenjelöltet állított: ezek egyike még a szavazás előtt visszalépett, míg a másik kettő - nagyrészt willy brandt pártelnök egységére felszólító beszédének köszönhetően - alulmaradt vogel jelöltjeivel szemben.

vogel a választás eredményét az spd egységét célzó politikájának győzelmeként értékelte.

az spd parlamenti frakciójának nyolc új elnökhelyettese: horst ehmké, jürgen schmude, wolfgang roth, anke fuchs, hans apel, alfred emmerlich, volker hauß és herta daubler-gmelin.

fkj/so ha

18.13 220383 1135

ta

--

sk0060 4 230 mtik1066

mauritiusz

port louis, 1983. március 22./afp/ - újabb kormányválság robbant ki az indiai-óceáni mauritiuson, ahol tavaly nyáron baloldali pártok jutottak hatalomra. keddi jelentések szerint az afrikai szigetország kormányának tizenegy minisztere lemondott. köztük van paul berenger pénzügyminiszter, a kormánykoalíció vezető pártjának, a mauritiusi militáns mozgalomnak a főtitkára és jean paul de l'estrac külügyminiszter is.

a kormányválságot gaetan essosoonak, a mauritiusi rádió és televízió elnökének hétfőn történt visszahívása váltotta ki. a lemondott miniszterek közül kilencen a kormánykoalícióban vezető mauritiusi militáns mozgalom tagjai. paul berenger, a párt főtitkára, a koalíció kulcsalakja már tavaly októberben is kérte lemondását, de akkor a kormányválságot egyhetes vita után sikerült kzs ku pi megoldani.

19.31 220383 0779

-.-

sk0061 4 230 mtik2001

sedli klíbi - nyilatkozat

tunisz, 1983. március 22./taszsz/ - az arab államok legfontosabb feladata jelenleg az, hogy harcoljanak libanon függetlenségéért és szuverenitásának az egész ország területén való helyreállításáért - jelentette ki sedli klíbi, az arab liga főtitkára a szervezet megalapításának 38. évfordulója alkalmából adott nyilatkozatában.

az arab liga főtitkára rámutatott, hogy libanon most az egész közel-keleti térségben folyó harc legfőbb színtere: e harcban az imperialista és a cionista erők megkísérik megosztani és alárendelni az arab népeket, meg akarják fosztani őket attól a lehetőségtől, hogy megvédjék függetlenségüket.

sedli klíbi a továbbiakban hangsúlyozta, hogy a libanonban és különösen a szabra és satila menekülttáborokban végrehajtott mészárlás az egész emberiség elleni bűncselekmény. minden arab államnak határozott álláspontot kell elfoglalnia izrael büntetéseivel szemben.

te lb pi

19.32 220383 0956

sk0062 4 230 mtik2002

mauroy

párizs, 1983. március 22./mti/ - pierre mauroy francia kormányfő keddi este benyújtotta a kormány lemondását. francois mitterrand elnök ismét mauroyt bizta meg az új kormány megalakításával.

a francia kormány várt átalakítására azután kerül sor, hogy a közelmúlt helyi választásokon / elsősorban az ország növekvő gazdasági és pénzügyi nehézségei miatt/ bizonyos teret vesztett a baloldal.

ds rp ha
19.32 220383 0432

-.-

sk0063 4 230 mtik2003

amerikai álláspont - izvesztyija

moszkva, 1983. március 22./mti/ - félrevezető manővernek minősíti az izvesztyija keddi száma azokat - az amerikai sajtóban megjelent - híreszteléseket, melyek szerint az egyesült államok hajlandó lenne új, kompromisszumos javaslatokat tenni a genfi fegyverzetkorlátozási tárgyalásokon. ezeknek a híreszteléseknek az a célja, hogy megnyugtassa az európai szövetségeseket és meggyőzze a nyugat-európai közvéleményt arról, hogy washington „komolyan óhajtja a fegyverzetellenőrzést,,.

mint a lap írja, a nyugat-európai államok már több alkalommal is felszólították az egyesült államok kormányát, hogy tanúsítson nagyobb rugalmasságot és tegyen új javaslatot az európai nukleáris fegyverzetekről folyó genfi tárgyalásokon. ezt a követelést legutóbb a washingtonban vendégeskedő olasz külügyminiszter és holland miniszterelnök is kifejtette. a nyugat-európai és az amerikai háborúellenes mozgalmak leszerelésére terjesztett híresztelések szerint az egyesült államok négy különböző módosító javaslatot dolgozott ki, amikről azonban az amerikai lapok is kénytelenek voltak elismerni, hogy azok elfogadhatatlanok lennének a szovjetunió számára. egyesek azt is tudni vélték az amerikai fővárosban, hogy az elnök és tanácsadói arról tárgyalnak, „itt van-e az ideje az amerikai álláspont megváltoztatásának a genfi tárgyalásokon,,.

ta

a valóságban azonban - folytatja a lap cikke - a pentagonban már eldöntöttnek tekintik a rakétatelepítés kérdését, ezért a washingtoni politikát képviselő személyiségek a szövetségesekkel folytatott minden találkozón kifejtik: az egyesült államok egyelőre „nem kész”, új javaslat megtételére. ezt az álláspontot képviselte brüsszelben richard burt külügyminiszterhelyettes, és ezzel kapcsolatos véleményét nyíltan kifejtette weinberger hadügyminiszter is, aki a nato nukleáris tervező csoportjának ülésére a portugáliai vilamourába érkezve kijelentette: nem tartja időszerűnek az amerikai álláspont megváltoztatásával kapcsolatos kérdés felvetését - írja az izvesztyija.

kr/hi ha

19.37 220383 2069

--

sk0064 4 230 mtik2004

planinc - tyihonov - 2.

belgrád, 1983. március 22./mti/ - nyikolaj tyihonov a nap folyamán felkereste a joszip broz tito emlékközpontot és megkoszoruzta tito elnök sírját. koszorút helyezett el a belgrád melletti avala-hegyen az ismeretlen katona emlékművén és a szovjet háborús veteránok emlékművén.

milka planinc este diszvacsorát adott nyikolaj tyihonov tiszteletére. a vacsorán a két kormányfő pohárköszöntőt mondott. a szovjet miniszterelnök programja szerdán zágrábi látogatással folytatódik.

kd/hi ha

19.40 220383 0534

ta

--

sk0065 4 230 mtik2005

genf - salart /kiegészítés a mai mtik1041-hez/

genf, 1983. március 22. /taszsz/ - teljes ülést tartott kedden genfben a hadászati fegyverek korlátozásáról és csökkentéséről folyó tárgyalásokon résztvevő szovjet és amerikai küldöttség is.

te lb pi

19.42 220383 0268

--

sk0066 4 230 mtik2006

szejm - obodowski /1. rész/

varsó, 1983. március 22. /mti/ - a szejm vitájában felszólalók egyetértésüket fejezték ki az elhangzottakkal, különös tekintettel a negatív társadalmi jelenségek elleni fokozott harcra. a két beszámoló a szejm jóváhagyólag tudomásul vette.

ezután janusz obodowski, a miniszterelnök első helyettese összefoglaló ismertetést adott az 1983-85-ös társadalmi-gazdasági tervtörvény tervezetéről, valamint az ahhoz szorosan kapcsolódó infláció-ellenes és takarékosági kormányprogramról. /beszédét, akárcsak az előtte elhangzott két miniszteri expozét, egyenes adásban közvetítette a varsói rádió, ami a szükségállapot bevezetése óta első alkalommal történt./

obodowski, aki egyben a minisztertanács mellett működő tervbizottság elnöke is, emlékeztetett arra, hogy az elmúlt három év belpolitikai viharai miatt gyakorlatilag nem lehetett éves terveket készíteni. a tavaly nyár óta tapasztalható pozitív tendenciák, a helyzet fokozatos stabilizálódása nyomán lehetségessé vált, hogy kidolgozzák a hároméves tervet. ennek fő céljai a következők: a kirajzolódó fejlődési irányzatok megszilárdítása, a termelés és a nemzeti jövedelem növelése. a legfontosabb feladatok: a gabonaimporttól való függőség csökkentése mellett biztosítani a lakosság élelmiszer-ellátását, fokozni a lakásépítést, javítani a nélkülözhetetlen iparcikkkel való ellátást, védeni a legnehezebb anyagi helyzetben levő társadalmi csoportokat a válság következményeitől.

az ipar teljesítménye a terv szerint három év alatt 14-16 százalékkal, ezen belül a belső piacra irányuló termelés 24 százalékkal növekszik, a mezőgazdaság teljesítménye kedvező

+

időjárás körülmények esetén 9 százalékkal emelkedik. a megtermelt nemzeti jövedelem 10-12 százalékkal lesz magasabb, de a kormány álláspontja szerint a gazdálkodás hatékonysága révén 16 százalékos növekedés is elérhető. obodowski közölte, hogy a kormány a tervezetet megvalósítható, minimális tervnek tekinti, amelyet azonban csak az egész társadalom összefogásával lehet realizálni. /folyt./

kn/so ha

19.46 220383 2077

--

sk0067 4 230 mtik2007

szejm - obodowski /2. rész/

az infláció-ellenes program fő célja a zloty vásárlóerejének emelése a termelés növelése után, továbbá az egyéni jövedelmek növekedésének a tényleges munkával való szoros összekapcsolása. ugyanakkor a jövőben, a reform szellemének megfelelően, a mostaninál sokkal differenciáltabban kell bérezni, nem szabad megtérni az egyenlőséget.

a takarékosági program különféle gazdasági szabályozók segítségével a nyers- és alapanyagokkal, valamint a munkaerővel való ésszerű gazdálkodást írja elő.

a gazdaságban további strukturális változtatások szükségesek, a többi között azért, hogy elérhető legyen a hároméves tervben előirányzott 18 százalékos exportnövekedés - hangsúlyozta obodowski, rámutatva a kgst-tagországokkal való együttműködés további bővítésének fontosságára.

kn/so ha

19.48 220383 0839

ta

--

sk0068 4 230 mtik2008

usa - salvador

washington, 1983. március 22. /mti/ - george shultz amerikai külügyminiszter a szenátus külföldi műveletekkel foglalkozó albizottsága előtt kedden kijelentette, hogy véleménye szerint salvadorban „a katonai helyzet nem elkeserítő, de azzá válhat, ha nem tudunk segíteni,„.

shultz a reagan-kormány 110 milliós gyorssegély-kérelmet próbálta ezen a módon alátámasztani.

az albizottság három tagja: kassebaum republikánus, valamint dodd és inoyue demokrata szenátor ugyanakkor javaslatot terjesztett elő, hogy a szenátus külügyi bizottsága tagadja meg a kormánytól a pénzt. ha a külügyi bizottság ezt a javaslatot elfogadja, reagan salvadori segélyterve súlyos bajba kerül a törvényhozásban. a kormány erre az esetre azzal fenyegetőzik, hogy más, saját hatáskörébe tartozó forrásokból adja meg a pénzt.

br/so ha

19.50 220383 0856

--

sk0069 4 230 mtik2010

szociáldemokraták a fegyverkezés ellen

koppenhága, 1983. március 22. /taszsz/ - ne bővítsék a nukleáris fegyverek meglévő készleteit és amíg a genfi tárgyalások tartanak, Európába ne telepítsenek új, középtávolságú rakétákat - szorgalmazták hétfőn végetért kétnapos tanácskozásukon öt nato tagállam szocialista és szociáldemokrata pártjainak képviselői.

a dániai helsingörben tartott konferencián dán, norvég, holland, belga és luxemburgi pártok képviselői vettek részt.

a tanácskozáson felszólították az egyesült államokat, hogy terjesszen elő új javaslatot az európai nukleáris fegyverek korlátozásáról folyó tárgyalásokon. ugyanakkor leszögezték: ha a genfi tárgyalások az év végéig nem vezetnének eredményre, akkor sem kellene automatikusan megvalósítani az új, középtávolságú amerikai rakéták telepítését.

pc ku pi

19.57 220383 0861

sk0070 4 230 mtik2012

nato nukleáris tervező csoport

vilamoura, 1983. március 22./mti-reuter, ap/ - a nato katonai szervezetében résztvevő 13 ország hadügyminisztereinek a portugáliai vilamourában tartott tanácskozásán, az un. nukleáris tervező csoport ülésén az európai középhatótávolságu atomfegyverek kérdése állt a vita középpontjában.

caspar weinberger amerikai hadügyminiszter azt közölte kollegáival, hogy reagan elnök még nem döntött, módosítson-e az amerikai fél genfi tárgyalási pozícióján, a nulla változaton. ez mint ismeretes, a szovjetunió számára egyoldalú leszerelést írta elő, s így elfogadhatatlan.

az európai szövetségesek hadügyminiszterei viszont, míg egyrészt elismerték a nulla változatot végcélnek, ismét sürgették washingtont, hogy valamilyen közbülső megoldás javaslatával mozdítsa ki végre a genfi tárgyalásokat a holtpontonról. „egyetértés nyilvánult meg abban, hogy a nulla változat felé haladva egy közbülső megoldás hasznos lenne”, - tolmácsolta a tanácskozások első napján elhangzottakat egy névtelenségbe burkolózó amerikai képviselő, akinek beszámolóját az európai küldöttek pontosnak ismerték el.

wörner nyugat-német hadügyminiszter egyik tanácsadója azt fejtegette a tudósítóknak, hogy a szövetségesek egyre jobban aggódnak, mert ha a következő hat hónapban nem történik megállapodás genfben, telepíteni fogják nyugat-európába az új amerikai rakétákat, márpedig ők jobban szeretnék egy korlátozási megállapodást. e nyugat-német vélemény szerint egy közbülső javaslat megtételére jó időpontnak látszana május vége, amikor a mostani tárgyalási szakasz után újra összeülnek a szovjet és amerikai küldöttségek genfben.

lb pi

20.19 220383 1674

ta

--

sk0071 4 230 mtik2013

nicaragua - somozista bandák

managua, 1983. március 22. /taszsz/ - az ellenforradalmi bandák nicaraguai területek elleni támadása az egyesült államok felforgató tevékenységének következménye - jelentette ki kedden tartott sajtóértekezletén lenin cerna, a nicaraguai állambiztonsági központ vezetője. washington reguláris hadsereget teremtett a szétszórt somozista bandákból, s azt korszerű fegyverekkel, hirtől felszerelésekkel és szállító helikopterekkel látta el. az egyesült államok honduras területén kiképző tábort, fegyverraktárakat állított fel. az ellenforradalmi elemek akcióit amerikai és izraeli katonai tanácsadók irányítják - közölte lenin cerna.

hondurasban washington ösztönzésére megalakították az ugynevezett nicaraguai demokratikus frontot, amelynek vezetői volt cia-ügynökök, somoza nemzeti gárdájának volt tisztjei, valamint az oligarchia és a nagytőke képviselői, akik a sandinisták győzelme után hagyták el az országot - mondotta sajtóértekezletén a nicaraguai vezető.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

tegucigalpa, 1983. március 22. /ips/ - a nicaraguai kormány ellen vívott harcának támogatására szólította fel „latin-amerika összes demokratikus kormányát”, a „nicaraguai demokratikus front”, /fdn/ nevű ellenzéki nicaraguai szervezet a la tribuna, az el heraldo és több más hondurasi lap hirdetési oldalán közzétett felhívásában.

ez a szervezet, amely az utóbbi napokban heves harcokba bocsátkozott a nicaraguai kormányosapattal és a rendőrséggel, úgy nyilatkozott, hogy átmeneti kormány megalakítására törekszik, amely felváltaná a jelenlegi juntát.

az fdn szerint a „sandinista -marxista diktatura”, eltávolodott a forradalom eredeti céljaitól, s az ország a „szovjet agresszió ugródeszkáivá”, változott latin-amerikában.

a szervezet ugyanakkor tagadta, hogy bármilyen kapcsolata lenne az 1979-ben megdöntött somoza egykori nemzeti gárdistáival, a szervezet jellegéről pedig azt mondotta, hogy az „nemzeti és hazafias”,

gf te ku pi

20.23 220383 2066

i

sk0070 4 230 mtik2012

nato nukleáris tervező csoport

vilamoura, 1983. március 22./mti-reuter, ap/ - a nato katonai szervezetében résztvevő 13 ország hadügyminisztereinek a portugáliai vilamourában tartott tanácskozásán, az un. nukleáris tervező csoport ülésén az európai középhatótávolságu atomfegyverek kérdése állt a vita középpontjában.

caspar weinberger amerikai hadügyminiszter azt közölte kollegáival, hogy reagan elnök még nem döntött, módosítson-e az amerikai fél genfi tárgyalási pozícióján, a nulla változaton. ez mint ismeretes, a szovjetunió számára egyoldalú leszerelést írta elő, s így elfogadhatatlan.

az európai szövetségesek hadügyminiszterei viszont, míg egyrészt elismerték a nulla változatot végcélként, ismét sürgették washingtont, hogy valamilyen közbülső megoldás javaslatával mozdítsa ki végre a genfi tárgyalásokat a holtpontról. „egyetértés nyilvánult meg abban, hogy a nulla változat felé haladva egy közbülső megoldás hasznos lenne”, - tolmácsolta a tanácskozások első napján elhangzottakat egy névtelenségbe burkolózó amerikai képviselő, akinek beszámolóját az európai küldöttek pontosnak ismerték el.

wörner nyugat-német hadügyminiszter egyik tanácsadója azt fejtegette a tudósítóknak, hogy a szövetségesek egyre jobban aggódnak, mert ha a következő hat hónapban nem történik megállapodás genfben, telepíteni fogják nyugat-európába az új amerikai rakétákat, márpedig ők jobban szeretnék egy korlátozási megállapodást. e nyugat-német vélemény szerint egy közbülső javaslat megtételére jó időpontnak látszana május vége, amikor a mostani tárgyalási szakasz után újra összeülnek a szovjet és amerikai küldöttségek genfben.

lb pi

20.19 220383 1674

ta

--

sk0071 4 230 mtik2013

nicaragua - somozista bandák

managua, 1983. március 22./taszsz/ - az ellenforradalmi bandák nicaraguai területek elleni támadása az egyesült államok felforgató tevékenységének következménye - jelentette ki kedden tartott sajtóértekezletén lenin cerna, a nicaraguai állambiztonsági központ vezetője. washington reguláris hadsereget teremtett a szétszórta somozista bandákból, s azt korszerű fegyverekkel, hirtől felszerelésekkel és szállító helikopterekkel látta el. az egyesült államok honduras területén kiképző táborokat, fegyverraktárakat állított fel. az ellenforradalmi elemek akcióit amerikai és izraeli katonai tanácsadók irányítják - közölte lenin cerna.

hondurasban washington ösztönzésére megalakították az ugynevezett nicaraguai demokratikus frontot, amelynek vezetői volt cia-ügynökök, somoza nemzeti gárdájának volt tisztjei, valamint az oligarchia és a nagytőke képviselői, akik a sandinisták győzelme után hagyták el az országot - mondotta sajtóértekezletén a nicaraguai vezető.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

tegucigalpa, 1983. március 22./ips/ - a nicaraguai kormány ellen vívott harcának támogatására szólította fel „latin-amerika összes demokratikus kormányát”, a „nicaraguai demokratikus front”, /fdn/ nevű ellenzéki nicaraguai szervezet a la tribuna, az el heraldo és több más hondurasi lap hirdetési oldalán közzétett felhívásában.

ez a szervezet, amely az utóbbi napokban heves harcokba bocsátkozott a nicaraguai kormánycsapatokkal és a rendőrséggel, úgy nyilatkozott, hogy átmeneti kormány megalakítására törekszik, amely felváltaná a jelenlegi juntát.

az fdn szerint a „sandinista -marxista diktatura”, eltávolodott a forradalom eredeti céljaitól, s az ország a „szovjet agresszió ugródeszkájává”, változott latin-amerikában.

a szervezet ugyanakkor tagadta, hogy bármilyen kapcsolata lenne az 1979-ben megdöntött somoza egykori nemzeti gárdistáival, a szervezet jellegéről pedig azt mondotta, hogy az „nemzeti és hazafias”,

gf te ku pi

20.23 220383 2066

sk0072 4 230 mtik2014

rövid hírek

mongol-nicaraguai tárgyalások

ulánbátor, 1983. március 22. /moncame/ - kedden ulánbátorban megkezdte tárgyalásait jumdzsagin cedenbal, a mongol népi forradalmi párt kb főtitkára, a nagy népi hurál elnökségének elnöke vezette mongol küldöttség és a daniel ortega saavedra, a sandinista nemzeti felszabadítási front országos vezetősége politikai bizottságának tagja, a nemzeti újjáépítés ideiglenes kormányzó tanácsának koordinátora által vezetett nicaraguai delegáció.

robbanás

berlin, 1983. március 22. /mti/ - lipcse közelében egy hőerőműben kedden délben felrobbant egy magasnyomású vezeték. a szerencsétlenségnek egy halálos áldozata van. tizenegyen megsebesültek, közülük hárman súlyosan. a baleset okát szakértők vizsgálják.

vino gradov

moszkva, 1983. március 22. /mti/ - vasárnap, 92 éves korában elhunyt ivan vinogradov akadémikus, a szovjet tudományos akadémia sztyeklov nevét viselő matematikai intézetének igazgatója - jelentették be kedden moszkvában.

vino gradov akadémikus a matematika számos területén fejtett ki széles körű kutatómunkát, s ezek közül a legismertebbek az analitikus számelmélet terén elért eredményei. a magyar tudóstársadalom is nagyra értékelte kutatói munkáját, s ez fejeződött ki abban, hogy a magyar tudományos akadémia tiszteletbeli tagjává választották.

a jurij andropov és más szovjet vezetők által aláírt nekrológ a többi között megállapítja: vino gradov akadémikus nevéhez a matematikai tudományok fejlődésének jelentős szakasza kapcsolódik.

pc/bj/kr/so pi

20.33 220383 1570

ta

--

sk0073 4 230 mtik2015

tapasztalatcsere - taszsz

moszkva, 1983. március 22. /taszsz/ - az szkp xxvi. kongresszusán, a szocialista országok kommunista és munkáspártjainak az utóbbi években rendezett kongresszusain a gazdaság intenzív fejlesztésének további feladatait határozták meg. ezen a téren döntő tényező az irányítás és a gazdálkodási mechanizmusok tökéletesítése új módszereinek keresése, a tudományos-technikai haladás meggyorsítása, valamint a szocialista és kommunista építés tapasztalatainak tanulmányozása, cseréje. ezeket a kérdéseket vitatják meg a nemzetközi irányítástudományi kutató intézet tanácsa kedden, moszkvában kezdődött ülésének résztvevői. az intézetet 1977-ben bulgária, csehszlovákia, kuba, lengyelország, magyarország, mongólia, az ndk és a szovjetunió alakította meg.

sztanyiszlav jemeljanov, az intézet igazgatója az ülésen felhívta a figyelmet számos tudományos probléma megoldására, mint például a metodológiai alapok létrehozására, a korszerű berendezések számítástechnikai alapon történő fejlesztésére a legújabb tapasztalatok tanulmányozása és összehasonlítása céljából. jemeljanov megállapította, hogy 1982-ben egy sor szocialista országban sikeresen hasznosították az intézet különböző kutatásait. a magyar ipari minisztériummal karöltve kísérleti számításokat végeztek a 2000-ig tartó időszak társadalmi-gazdasági fejlődési perspektíváiról.

a kétnapos ülésen az 1983-ra szóló kutatási terveket vitatják meg a résztvevők.

gf pi

20.56 220383 1476

ta

--

kül

- 62 -

1983.03.22.

sk0074 4 230 mtik2017

ndk-felSZólalás genfben

genf, 1983. március 22. /adn/ - már régen megérett az idő arra, hogy a genfi leszerelési bizottság megtárgyalja, milyen konkrét lépéseket kell tenni a nukleáris háború elkerülése érdekében - jelentette ki a bizottság keddi ülésén Gerhard Herder, az ndk nagykövete.

Gerhard Herder a szocialista országok csoportja nevében munkaokmányt terjesztett elő, amely javasolja, hogy a bizottság tűzze napirendre a nukleáris háború elkerülése kérdésének megvitatását, alakítsanak munkacsoportot és határozzák meg a nukleáris katasztrófa elhárítása érdekében teendő intézkedéseket. a probléma sürgősségére való tekintettel a szocialista országok javasolják előterjesztésük haladéktalan megvalósítását.

az ndk nagykövete felSZólalásában rámutatott, hogy a tárgyalásokhoz jó kiindulópont lenne, ha valamennyi atomhatalom lemondana a nukleáris fegyver elsőként történő bevetéséről, befagyasztaná az atomfegyverkészleteket és leállítaná minden nukleáris fegyverkisérletet.

pc ku pi

21.21 220383 1027

.-.

sk0075 4 230 mtik2018

rövid hírek

izraeli támadás

bejrut, 1983. március 22. /mti/ - az izraeli megszálló hadsereg öt katonája sebesült meg kedden, amikor járőrözés közben gyalogsági aknákra léptek a bejruttól délkeletre elterülő suf térségében. egy másik, gépesített izraeli járőrt kézifegyverekkel támadtak meg a libanoni ellenállási front harcosai bejrut közelében.

nszk - amerikai helikopterhordozó

bonn, 1983. március 22. /taszsz/ - ötnapos látogatásra hamburg kikötőjébe érkezett a guam elnevezésű amerikai helikopteranyahajó, amely a nato haditengerészeti erőinek kötelékében résztvevő a norvég-tengeren tartott hadgyakorlatokon. a hajó fedélzetén

ta

kül

- 63 -

1983.03.22.

deszant-hadműveletek végrehajtására kiképzett több mint kétezer amerikai katona tartózkodik.

bulgária - marokkó

szófia, 1983. március 22. /bta/ - bulgáriában tanuló marokkói diákok egy csoportja hétfőn behatolt marokkó szófia nagykövetségének épületébe, azzal indokolva az akciót, hogy a marokkói kormány nem oldotta meg anyagi problémáikat. többórás tárgyalás után a diákok elhagyták az épületet.

bulgária - marihuana

szófia, 1983. március 22. /bta/ - 28,6 kilogramm marihuanát foglaltak le hétfőn a bolgár hatóságok szófia repülőtérén. a nagy mennyiségű kábítószer bulgárián átutazó nigériai állampolgárok akarták belgiumba csempészni.

tudományos konferencia marxról

moszkva, 1983. március 22. /taszsz/ - karl marx születésének 165. és halálának 100. évfordulója alkalmából tudományos konferencia kezdődött kedden moszkvában. a konferenciát az szkp kb mellett működő marxizmus-leninizmus intézet, az szkp kb mellett működő társadalomtudományi akadémia és társadalomtudományi intézet valamint a szovjet tudományos akadémia szervezte.

bz te ku pi

21.24 220383 1756

.-.

sk0076 4 230 mtik2019

rkp kb pvb-ülés /1.rész/

bukarest, 1983. március 22. /mti/ - a gazdasági-pénzügyi tevékenység javításáról szóló intézkedési tervet és a pártérettel kapcsolatos jelentéseket hagyta jóvá kedden tartott ülésén a román kommunista párt kb politikai végrehajtó bizottsága. ezeket a dokumentumokat, és a pvb által múlt kedden elfogadott másik tervezetet a munka javalmazásáról a központi bizottság csütörtökre összehívott ülése elé terjesztik vitára, illetve jóváhagyásra. a politikai végrehajtó bizottság most tartott tanácskozásán jóváhagyták az árak és díjszabások tavalyi alakulásáról készített jelentést, megállapítva, hogy az árváltozások a tervben meghatározott szinten valósultak meg. felhívták az illetékes szervek

ta

figyelmét, hogy hozzanak szigorú intézkedéseket az árpolitika tiszteletben tartására, hogy semmilyen ürüggyel se lehessen jóváhagyás nélkül áremelést végrehajtani. a törvényes áráktól való bármilyen eltérést - a piacokon is - szigorú szankciókkal kell sújtani - hangoztatja a pvb ülés közleménye. /folyt/

wa/hi pi

21.41 220383 1048

-.-

sk0077 4 230 mtik2020

rkp kb pvb-ülés /2.rész/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

-----

figyelemre méltó, hogy a politikai végrehajtó bizottság az új szénbányászati munkarenddel kapcsolatos jelentést csak elemezte de nem hagyta jóvá. az új munkarend előírja az eddigi hatórás munkaidő helyett a nyolcórás munkaidőre való áttérést, illetve a folyamatos műszak mielőbbi bevezetését. az új munkarend bevezetése előtt, idén januárban a szénbányászat napi teljesítménye 130 ezer tonna volt, a múlt hét átlagos napi teljesítménye már 152 ezer tonnára szökkent fel, s az 1983-ra előirányzott átlagos napi teljesítmény a terv szerint 160-170 ezer tonna.

wa/hi pi

21.44 220383 0695

ta

-.-

sk0078 4 230 mtik2021

csehszlovák külügyminisztérium - újabb lépések

prága, 1983. március 22. /ctk/ - a csehszlovák külügyminisztérium további lépéseket tesz az unita angolai kormányellenes csoport fogságában lévő csehszlovák állampolgárok kiszabadítására.

a minisztériumon keresztül a csehszlovák kormány felhatalmazta a bécsben és bernben akkreditált nagyköveteit, hogy kérjék ausztria és svájc segítségét a foglyok kiszabadításához. hasonló utasítást juttattak el csehszlovákia guineai nagykövetségére is.

a csehszlovák külügyminisztérium kapcsolatot tart fenn az ügyben a nemzetközi vöröskereszt és az ENSZ képviselőivel.

rp pi

21.48 220383 0643

-.-

sk0079 4 800 mtik2023

külpolitikai hireink tartalomjegyzéke
budapest, 1983.március 22./mti/

sk0001-sk0032

sk0001 tyihonov belgrádban
sk0002 nicaragua - provokáció - ortega
sk0003 venezuela - puccshírek
sk0004 nicaragua - provokáció 2.
sk0005 finn választások
sk0006 nicaragua - provokáció - tudósítói
sk0007 csien csi-csen
sk0008 irányítható léghajók
sk0009 rövid hírek
Lima: peru, bolívia - esőzések
Washington: epa - új vezető
San Sebastian: pokolgépes merénylet
Madrid: picasso múzeum
Vandenberg légitámaszpont: vandenbergi tüntetés
sk0010 szejm - előzetes
sk0011 ,,afganisztán napja,,
sk0012 USA - Libanon
sk0013 elnökválasztás Izraelben
sk0014 szovjet-amerikai kapcsolatok

ta

sk0015 habib - szalem
 sk0016 usa - kina
 sk0017 usztyinov - elutazás
 sk0018 falkland-kolonc anglia nyakán - 1 /panoráma
 sk0019 falkland-kolonc anglia nyakán - 2 /panoráma
 sk0020 várkonyi péter - pravda
 sk0021 usa - salvador
 sk0022 ensz - emberi jogok
 sk0023 nicaragua - német kommentárok
 sk0024 izraeliek a békéért /1.rész/ /panoráma
 sk0025 izraeliek a békéért /2.rész/ /panoráma
 sk0026 faji megkülönböztetés - nemzetközi nap
 sk0027 nato - atomtervező
 sk0028 az államok helyzete /1/ /panoráma
 sk0029 az államok helyzete /2/ /panoráma
 sk0030 kínai szóvivő
 sk0031 thatcher - fitzgerald
 sk0032 brit költségvetés
 hi
 22.15 220383 1429

-.-

sk0080 4 800 mtik2024

sk0032-sk0060

sk0033 két rövid hír
     abidjan: elefántcsontpart - új főváros
     moszkva: szovjet hadiflotta
 sk0034 háborus bűnösök - sajtóértekezlet
 sk0035 salvadori helyzetkép
 sk0036 háboruban álló világ /1./
 sk0037 háboruban álló világ /2./
 sk0038 genf - szovjet-amerikai
 sk0039 guatemala
 sk0040 madridi találkozó
 sk0041 rövid hírek
     berlin: ndnsz - angola
     stockholm: jogászok az atomfegyverek ellen
     dakka: vonatszerencsétlenség
 sk0042 herzog izrael új elnöke
 sk0043 nszk - befejező koalíciós tárgyalások
 sk0044 usa-libanon
 sk0045 japán - közel-kelet
 sk0046 rövid hírek
     peking: kina-japán

ta

    nicosia: nemzetközi ciprusi szolidaritási bizottság
     washington: usa - viharok
 sk0047 szejm /1./
 sk0048 szejm /2./
 sk0049 a párbeszéd folytatódik /1/ /panoráma
 sk0050 a párbeszéd folytatódik /2/ /panoráma
 sk0051 finn választások
 sk0052 india - belső nyugtalanság
 sk0053 két rövid hír
     róma: békefenntartó erő - haláleset
     london: kaunda
 sk0054 csehszlovák - angola
 sk0055 afrikai hírek
 sk0056 jav.mtik1029 hirre
 sk0057 szerk.táj. kínai-szovjet
 sk0058 tyihonov-planinc
 sk0059 spd vezetés
 sk0060 mauritius
 hi
 22.16 220383 1313

-.-

sk0081 4 800 mtik2025

sk0061-sk0082

sk0061 sedli klubi - nyilatkozat
 sk0062 mauroy
 sk0063 amerikai álláspont - izvesztyija
 sk0064 planinc - tyihonov - 2.
 sk0065 genf - salart /kieg.mtik1041-hez/
 sk0066 szejm - obodowski /1./
 sk0067 szejm - obodowski /2./
 sk0068 usa - salvador
 sk0069 szociáldemokraták a fegyverkezés ellen
 sk0070 nato nukleáris tervező csoport
 sk0071 nicaragua - somozista bandák
 sk0072 rövid hírek
     utánbátor: mongol-nicaraguai tárgyalások
     berlin: robbanás
     moszkva: vinogradov
 sk0073 tapasztalatcsere - taszs
 sk0074 jav. mtik2013-ra
 sk0075 ndk-felszólalás genfben
 sk0076 rövid hírek
     bejrut: izraeli támadás

ta

bonn: nszk - amerikai helikopterhordozó
 szófia: bulgária - marokkó
 szófia: bulgária - marihuana
 moszkva: tudományos konferencia marxról

sk0077 rkp kb pvb - ülés /1/
 sk0078 rkp kb pvb - ülés /2/
 sk0079 csehszlovák külügyminisztérium
 sk0080 tartalomjegyzék 1
 sk0081 tartalomjegyzék 2
 sk0082 tartalomjegyzék 3
 hi

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztette: kis csaba

márkus gyula
 ambrus istván
 hettai andrás
 pírityi sándor

- v é g e -

22.17 220383 1466

ta

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1983. március 23.

kül

s z e r d a

sk0001 4 230 mtik1003 /p a n o r á m a/

haim herzog - profil

patak károly, az mti tudósítója írja:

kairó, 1983.március 23./mti/ - a hamisítatlan dublini kiejtéssel beszélő, angol eleganciával öltözködő jogász, katona, üzleti vállalkozó, rádiós ujságíró és felderítő egy nappal a parlamentben megejtett elnökválasztás előtt még örült volna, ha legalább egy szavazási menetet átvészel és csak a másodikban bukik meg emelt fővel. március 22-én, meglepetésre, ő: a munkapárti haim herzog lett izrael hatodik államelnöke.

megválasztatása rést ütött a kormányzó likud-tömb falán. begin kormányfő azt szerette volna, ha a kormánypárt jelöltje, menahem elon főbíró fut be. annál is inkább, mivel a nagyrészt ceremoniális funkciót eddig is ellenzéki politikus, jichak navon töltötte be.

herzog öt olyan képviselőnek köszönheti a bársonyszéket, akinek a kormánypárti jelöltre kellett volna szavaznia. találgatások szerint a likudhoz tartozó tami nevű frakció szimpatizált az ellenjelölttel. herzog ugyanis rokonságba került a svájcban élő nisszim gaonnal, aki millióiból a szefárd-orientációju tami-csoportot pénzezi.

izrael új elnöke irország, majd később izrael főrabbiának, isaac halevi herzognak fiaként, belfastban született, dublinban nevelkedett. ökölvívó bajnok is volt, és tizenhat éves korában már bekapcsolódott az irországi cionista ifjusági mozgalomba. a harmincas években rabbinövendék volt palesztinában, s részt vett a hagara nevű fegyveres szervezetben.

Fi 8²⁰